

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღის აღსანიშნავად ჩვენი ჟურნალის ეს ნომერი მთლიანად დავუთმეთ სხვადასხვა ქვეყნის ბავშვთა მხატვრულ შემოქმედებას.

მოკავშირე რესპუბლიკების საბავშვო-ჟურნალების რედაქციებს, აგრეთვე მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს მივმართეთ თხოვნით, — გამოგზავნათ ბავშვების მხატვრული ნაწარმოებები. მათ მოეწონათ ჩვენი თარსნობა, გულსხმიანად მოეკიდნენ ჩვენს თხოვნას და გვიკრიპონ ლექსი, მოთხრობა, ნახატი და ნარკვევი მოგვუწოდეს.

ჟურნალის ამ ნომერზე მუშაობისას ასეთი აზრი დაგვებადა: კარგი იქნება, დაარსდეს საერთაშორისო საბავშვო ჟურნალი, რომელიც სხვადასხვა ქვეყნის ნორმალურთა საუკეთესო ნაწარმოებებს გამოაქვეყნებს. ეს ხალხ უმუშაოებს ჩვენი პლანეტის ბავშვთა ურთიერთ დაახლოებას, ერთმანეთის გაცნობა-აღმოგორებას და დიდ წვლილს შეიტანს საზოგადოებრივ შვიდობის განმტკიცების საქმეში.

გადლოებას ვუთვლით ყველას, ვინც გამოგვიგზავნა თავისი ქვეყნის ბავშვთა შემოქმედების ნიმუშები.

В ОЗНАМЕНОВАНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ДНЯ ЗАЩИТЫ ДЕТЕЙ, ЭТОТ НОМЕР НАШЕГО ЖУРНАЛА, МЫ ПОЛНОСТЬЮ ПОСВЯТИЛИ ТВОРЧЕСТВУ ДЕТЕЙ РАЗНЫХ СТРАН.

МЫ ОБРАТИЛИСЬ В РЕДАКЦИИ ДЕТСКИХ ЖУРНАЛОВ, ИЗДАЮЩИХСЯ В СОВЕТСКОМ СОЮЗЕ, А ТАКЖЕ К ОБЩЕСТВЕННЫМ ОРГАНИЗАЦИЯМ РЯДА ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН С ПРОСЬБОЙ ПРИСЛАТЬ ХУДОЖЕСТВЕННЫЕ ПРОИЗВЕДЕНИЯ ДЕТЕЙ. НАШЕ НАЧИНАНИЕ БЫЛО ВСЕМИ ПОДДЕРЖАНО, И МЫ ПОЛУЧИЛИ МНОГО ХОРОШИХ СТИХОТВОРЕНИЙ, ИНТЕРЕСНЫХ РАССКАЗОВ, ОЧЕРКОВ И РИСУНКОВ.

В ХОДЕ РАБОТЫ НАД ЭТИМ НОМЕРОМ, У НАС ВОЗНИКЛА МЫСЛЬ ЧТО ХОРОШО БЫЛО БЫ ОРГАНИЗОВАТЬ ИЗДАНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ДЕТСКОГО ЖУРНАЛА, В КОТОРОМ БУДУТ ПЕЧАТАТЬСЯ ПРОИЗВЕДЕНИЯ ЮНЫХ АВТОРОВ РАЗНЫХ СТРАН. ЭТО БУДЕТ СПОСОБСТВОВАТЬ СБЛИЖЕНИЮ И УКРЕПЛЕНИЮ ДРУЖБЫ МЕЖДУ ДЕТЬМИ ВСЕХ КОНТИНЕНТОВ НАШЕЙ ПЛАНЕТЫ. И ТЕМ САМЫМ ВНЕСЕТ ЦЕННЫЙ ВКЛАД В ДЕЛО УКРЕПЛЕНИЯ ВСЕОБЩЕГО МИРА.

ВЫРАЖАЕМ ГЛУБОКУЮ БЛАГОДАРНОСТЬ ВСЕМ, КТО ВЫСЛАЛ НАМ ОБРАЗЦЫ ТВОРЧЕСТВА ДЕТЕЙ СВОЕЙ СТРАНЫ.

This issue of our magazine is wholly devoted to children's art, to mark International Children's Day. We have requested the editors of children's magazines in other republics, as well as other organizations in many countries, to send us various works of art done by children.

Our initiative was appreciated, and in reply to our request we have been sent a great number of children's drawings, poems, short stories and essays.

While preparing this for publication, we thought it would be worth while to institute an International Children's Magazine, where young authors and artists could publish their best works. This would undoubtedly bring the children of our Planet closer together; it would help them to get to know each other better, to make friends, which would be a great contribution to the cause of peace.

We are sincerely grateful to all those who have taken the trouble to send us works of art and literature done by children of their countries.

პ ი ო ნ ე რ
დ რ უ გ დ ე ტ ე ყ
ვ ს ე ხ ს ტ რ ა ნ

П И О Н Е Р
Д Р У Г Д Е Т Е Й
В С Е Х С Т Р А Н

THE PIONEER IS
A FRIEND OF
THE CHILDREN
OF ALL COUNTRIES

1406

ღ ე ნ ი ნ ი

ჩემთვის და შენთვის
დიდი ჯენინი
ცოცხალი არის მუდამ...
საუვარელ ჯენინს
ჩემთვის და შენთვის
ბედნიერება სურდა.

დიდი ჯენინის
დროშა ანათებს
დიაღ საბჭოთა კავშირს
და ამ დროშის ქვეშ
ბედნიერია
უკვლავ საბჭოთა ბავშვი.

ნატაშა დელკოვა

8 წლის

მოსკოვი

Наташа Делкова

8 лет

Москва

პირველი

საქართველოს ალკატრალი კომპეტისა და შ. ი. ლენინის სახელობის
ნორმალური სკოლის ორგანიზაციის რედაქციის საბავშვო ფურცელი

გამოცემის
№ 1 X X V I I
წელი

კომუნისტური კლასობრივი
რევოლუციისათვის. კლასობრივი
რევოლუციისათვის. ბრძოლისათვის.
საქართველოს სსრ-ის
კავშირისათვის.

210 ლენინი

კარგად ვართ მარტოები

გივი დონღუაშვილი, 16 წლის.
საქართველოს სსრ

Гиви Донгузашвили, 16 лет.
Грузинская ССР

I

უგუნებოდ ვიყავი. მთელი დღე ოთახში
დავბორიალობდი, ადგილს ვერ ვპოულობდი,
ფორტებიანოს მივუჭექი. ვიფიქრე, გულს გა-
დავავოლებ-მეთქი, მერე ქუჩაში გასვლა და-
ვაპირე.

ის-ის იყო კარი უნდა გამეღო, წარი დარე-
ქეს. გამიკვირდა. იმ დღეს არავის არ ველო-
დი. თენგიზი და შოთა მივიღინებაში იყვნენ.
გივი კი ისე იყო ჩაფლული საქმეში, რომ
ორი თვე არ მენახა.

კარები გავაღე და გივი არ შემრჩა ხელში!
— არ მელოდი, ხომ?

— გელოდი კი არა, ღამისაა შენი სახეც
დამაფიწყდეს!. შემოდი, შემოდი...

გივი ოთახში შემოვიდა.

— სად დაიკარგე, თავი რომ მომანატრე?

— ვმუშაობდი.

— მუშაობდი... მერე და რომელ საათამდე
მუშაობ? იქნებ მითხრა — ღამის თორმეტამ-
დე ან პირველამდეო.

— გინდ დაიჭრე, გინდ არა, წოგჯერ ოთხ-
ამდეც კი.

ყური მქონდა მოკრული: გივი რაღაც მნი-
შვნილოვან საკითხზე მუშაობსო, მაგრამ ასე
თუ იყო საქმეში ჩაფლული, არ შეგონა.

— კი მაგრამ, ისეთს რას აკეთებ?

— როგორ, არაფერი იცი? — გაკვირვებით შემომხედა გივიმ. მხრები ავიჩინე.

— არა, არაფერი...

— მართლა?.. ახლავე გეტყვი, დღეს სწორედ ამისათვის მოვედი შენთან... აი, როგორაა საქმე:

ამ ზაფხულს არქეოლოგებს ვახლდი სოფელ ურბნისში. ალბათ იცი, ანტიკური დროის ქალაქია, რომელიც ამჟამად მთლად დატოვებულია. ძველის-ძველი ნანგრევები-ღა მოგვაგონებენ, რომ ამ ადგილზე ოდესღაც დიდი ქალაქი იყო და სიცოცხლე სჩქეფდა. ადგილ-მდებარეობა და ფართობი, რომელიც მის ნანგრევებს უკავია, გვაფიქრებინებს, რომ თავის დროზე ურბნისი დიდი კულტურული ცენტრი იყო. ძველი ურბნისი ხელოვნურად შექმნილ კუნძულზე მდგარა.

კუნძულის შუაგულში აშენებულ საყდართან ბრტყელი ფილებისაგან შეკრული სამარხი ვიპოვეთ, რამდენიმე დღის შემდეგ კი მთელი სასაფლაო აღმოვაჩინეთ.

გათხრები ორ თვეს გაგრძელდა.

მუშაობა უკვე დავამთავრეთ და წამოსასვლელად ვემზადებოდით. ჩემთან ერთი ახალგაზრდა მუშა მოვიდა.

— გამარჯობა, გივი!

— გაგიმარჯოს, ქიტესა, — ვუპასუხე მე.

— მიდიხარო?

— კი, მივდივართ და, აბა შენ იცი, მიხედე აქაურობას, საქონელმა არ დააზიანოს გაწმენდილი სამარხები.

— დარდი ნუ გექნებათ, ყველაფერს გავაკეთებ... მერმისს ხომ ჩამოხვალთ ისევ?

— კი, აუცილებლად.

ქიტესა ერთ ხანს დუმდა; ეტყობოდა, რაღაცის თქმა უნდოდა და ვერ ახერხებდა. ბოლოს, როგორც იქნა, გადაწყვიტა, ხელი ჭიბეში ჩაიყო და ბრინჯაოს პატარა კოლოფი ამოიღო.

— აი... ეს კოლოფი წედან ვიპოვე გათხრების ადგილზე და თქვენ წამოგიღეთ, იქნებ რაიმე მნიშვნელოვანი იყოს-მეთქი.

ქიტესამ კოლოფი მომცა და ცნობისმოყვარეობით მომაჩერდა. მე ყურადღებით დავათვალიერე სიძველისაგან ჩამწვანებული ლითონის ნაკეთობა. იგი ძალზე სადა იყო, გვერდზე საკეტი ბქონდა, პირველ ცდაზევე გაიღო. კოლოფში მერორე კოლოფი იყო, დანის პირით გავხაენი. შიგ რაღაც შავი საგანი იდო. ფრთხილად ამოვიღე, პერგამენტის გრაგნილი აღმოჩნდა. სიმძიმეზე მივხვდი, მასში რაღაც იყო გახვეული. პერგამენტი სათუთად გავშა-

ლე, ისე რომ არ დამტვრეულიყო და ფანქარზე ოდნავ მსხვილი, ბროლისმავარი კრისტალი შემჩნა ხელთ. კარგა ხანს ვათვალიერე, ბროლისაგან დიდად არაფრით განირჩეოდა. პერგამენტზე ძველი ქართული წარწერა ჩანდა.

— ძალიან საინტერესო ნაპოვნია, — მივუბრუნდი ქიტესას, — სად იპოვე?

— ხიზანაანთ გორაზე, ასასვლელთან რომ ნაშალია, იქ მოკვარი თვალი.

— კარგად მოათვალიერე? სხვა ხომ არაფერი იყო?

— არა, სხვა არაფერი ყოფილა.

მე კვლავ კრისტალს დავხედე.

— ძალიან კარგი ჰქენი, რომ შოიტანე, — მხარზე დავკარი ხელი, — ჩვენ ახლა თბილისში მივდივართ და მომავალ ზაფხულამდე არ დავბრუნდებით. ყოველი შემთხვევისათვის იცოდე, თუ სოფელში ვინმემ რამე იპოვოს, ჩემი მისამართით გამოგზავნე. ხომ იცი ჩემი მისამართი: პუშკინის ქუჩა...

— კი, კი, ვიცი...

— შვიდობით, — გამოვეშვიდობე ჭიტესას და მანქანისაკენ
გავიქეცი.

II

თბილისში ჩამოვედი თუ არა, — განაგრძო გვიგამ, — მაშინვე
პერგამენტზე ჩანაწერის ამოკითხვას შევუდექი. ეს იყო ერთად-
ერთი გზა მასში გავხეული კრისტალის საიდუმლოების ამოხსნისა.
არც შეემცდარვარ. აი, რა ამოვიკითხე ერთი თვის დაძაბუ-
ლი მუშაობის შემდეგ: „კოლოფი ესე, მემკვიდრეობითა მივი-
ლე მე, მღვდელმა ქალაქისა ურბნისისაჲსა, მამისა ლევანისაგანა,
მემკვიდრემა თვისა მხრითა ამ კოლოფისა პაპისა იოანესაგან, გა-
დასაცემათა თაობიდანა თაობაზედა. მითითებითა მამისა ლევანი-
სა ვწერ, რომ კოლოფი ესე საჩუქრად გადაეცა წინაპარსა იოანე-
სა შვილთაგანა ცისა“.

ამ წერილიდან, განსაკუთრებით ბოლო სიტყვებმა გამაოცა.
— რისთვის სჭირდებოდათ ჩვენს წინაპრებს ამ კოლოფის თა-
ობიდან თაობაზე გადაცემა? არ მასვენებდა ეს კითხვა, რომელწევდაც
პასუხის გაცემას ვერ ვახერხებდი.

დიდხანს ვიმტვრიე თავი, სანამ ამ წერილის საიდუმლოებას ჩავ-
წვდებოდი. ყურადღებით დავაკვირდი წერილის იმ ადგილს, სადაც
ნათქვამია, ვისგან მიიღო იოანემ კოლოფი საჩუქრად. ვინ უნდა
ყოფილიყვნენ ეს, „ცის შვილინი“? — იქნებ კოლოფი სხვა სამყარო-
დან მოფრენილ გონიერ არსებათა დანატოვარია?! ვარდისფერი
კრისტალი კი — უცხო სტუმრების მიერ დედამიწაზე დატოვებული
ვიშაველი?

ამ დღიდან დაიწყო ჩემი ნამდვილი წამება. უპირველეს ყოვლი-
სა, უნდა დამედგინა კოლოფისა და თვით კრისტალის არადედამიწუ-
რი წარმოშობა. პატარა კოლოფის სპექტრალული ანალიზისას, ტიტა-
ნისა და ვოლფრამის ზაზები შეენიშნე. კრისტალის გამოკვლევით
დადგინდა, რომ იგი ხელოვნურად იყო დამზადებული, ეს კი, არა თუ
იმ დროს, ახლაც ძლივს ხერხდება..

ამ აღმოჩენამ ფრთები შემასხა. ცხადი გახდა, რომ ვარდისფერი
კრისტალი ჩვენთან სხვა სამყაროდან იყო ჩამოტანილი. მაგრამ იგი
სულაც არ იყო ძვირფასი ნივთი, კოსმოსურ სტუმრებს ვინმესათვის
რომ ეჩუქებინათ. როგორც ჩანდა კოლოფი რაღაც სხვა მიზნით იყო
დატოვებული დედამიწაზე, მაგრამ რა მიზნით?.. ამის ახსნა დიდ
შრომასა და დროს მოითხოვდა, მაგრამ მე ისე ღრმად ვიყავი დარწ-
მუნებული, რომ კრისტალზე რაღაც მნიშვნელოვანი იყო ჩაწერილი,
ძალ-ღონეს არ ვიშურებდი.

არსებობს კრისტალზე ჩაწერისა
და ამოკითხვის რამდენიმე საშუა-
ლება. საჭირო იყო ყველა ეს სა-
შუალება მეცადა.

ეს მოთხრობა დაასურათა
10 წლის მიტო ვარდელაძემ.
საქართველოს სსრ

Иллюстратор этого рассказа
Мито Горделадзе, 10 лет.
Грузинская ССР

პირველად დენით დავიწყე კრისტალის მოსინჯვა. როდესაც ამან შედეგი არ გამოიღო, სპექტრალურ დაკვირვებას შევეუდექი, ბოლოს კი რადიოგამოსხივებას მივმართე; ოსცილოგრაფის ეკრანზე რამდენიმე მრუდე ხაზმა გაირბინა, რასაც წერტილებისა და წყვეტილებებისაგან შედგენილი უცნაური ნიშნები მოჰყვა.

ჩემს სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა. ეს იყო ჩემი პირველი სერიოზული გამარჯვება. ახლა მთავარი ამოცანა იყო, როგორმე გამეშიფრა კრისტალზე ჩაწერილი იმპულსები, წამეკითხა სიტყვები.

ახალი ენერჯით შევეუდექი საქმეს. უპირველეს ყოვლისა, საჭირო იყო კრისტალში განლაგებულ იმპულსთა სათავის პოვნა. თუ ეს მოხერხდებოდა, გაშიფვრასაც შევძლებდი. მთელი ამ ოპერაციის ჩატარება „გონიერ“ ელექტრომანქანას „გენიკს“ მივანდე, რადგან აღამიანის ვონებს არ ძალუძს, ისე სწრაფად და ზუსტად იმუშაოს, როგორც ეს მანქანას შეუძლია.

მაგრამ თვით „გენიკსაც“ კი, ორი კვირა დასჭირდა ვიდრე კრისტ-

ტალში ჩაწერილ იმპულსთა დასაწყისს მიაგნებდა. ცამეტი დღე-ღამის შემუშავების შემდეგ მანქანამ, როგორც იქნა, გამოხცა ნანატრი ხმა, შიგნით რაღაცამ დაიტკაცუნა, ეკრანი აინთო და სამართავ დაფაზე პროგრამის დისკო შემოტრიალდა, ეს კი იმას ნიშნავდა, რომ მანქანამ შეასრულა მოცემული პროგრამის პირველი ნახევარი და—იმპულსთა გაშიფვრას შეუდგა.

პროგრამის პირველი ნახევარი ალბათ უფრო იოლი შესასრულებელი იყო, ვიდრე მეორე, რადგან მანქანა განუწყვეტლივ ღმუროდა, ტკაცუნებდა, დუღუნებდა, ახამხამებდა მრავალფერ „თვალეებს“. ერთ თვეზე მეტი გავიდა, ვიდრე „გენიკი“ კრისტალში განლაგებულ იმპულსთა კოდს მიაგნებდა და მათ გაშიფვრას შეძლებდა. ასე იყო თუ ისე, მანქანამ მაინც გადალახა მთავარი სიძნელე. მე უკვე ეკვი აღარ შეპარებოდა, რომ იგი შეძლებდა იმპულსთა გაშიფვრას.

დიდხანს ლოდინი არ დამჭირვებია. დაახლოებით ოთხი დღის შემდეგ ლოგიკური მანქანის ეკრანზე წარწერა გამოჩნდა, მაგრამ „გენიკი“ ალბათ არ იყო დარწმუნებული მის სიზუსტეში, რადგან წარწერა ისევ გაქრა და მხოლოდ ნახევარი საათის შემდეგ გამოჩნდა უკვე შესწორებული და უკანასკნელად დამუშავებული ტექსტი. მანქანა აღნიშნავდა, რომ ეს იყო გაშიფრულ იმპულსებში ჩაქსოვილი აზრი...

საქმე ნელა, მაგრამ მაინც მიიწევდა წინ. ორი თვის განმავლობაში „გენიკმა“ კრისტალზე ჩაწერილ იმპულსთა თითქმის მეოთხედი გაშიფრა, და ალბათ ბოლომდე მიიყვანდა საქმეს, მოულოდნელად კრისტალში იმპულსთა კოდი რომ არ შეცვლილიყო. „გენიკმა“ კვლავ დაიწყო ღმუილი, „თვალეების“ ბრიალი, ტკაცუნა.

უკვე საში კვირა გავიდა მას შემდეგ, მაგრამ ეკრანზე გარკვეულად არაფერი ჩანს, იმპულსთა მრუდეები მკვეთრად შეიცვალნენ და არაჩვეულებრივ სისშირეს მიაღწიეს. კრისტალზე იმპულსთა ჩაწერა, ალბათ ტვეადობის მიზნით, თვით იმპულსებითაა განხორციელებული, რაც ერთ-ერთად ართულებს ისედაც რთულ საქმეს.

მაგრამ მე მაინც გამარჯვებულად უნდა ჩავთვალო თავი. გაშიფრულია კრისტალის თითქმის მეოთხედი ნაწილი და, იმედია, დანარჩენის გაშიფვრაც მოხერხდება.

დედამიწაზე სხვა პლანეტების მკვიდრთა სტუმრობა აქამდე მხოლოდ იმ ნიშნებით შეგვეძლო გვევარაუდა, რომლებიც მათ დატოვეს დედამიწაზე. ახლა კი თავისუფლად შეგვიძლია ვთქვათ, რომ დედამიწაზე სიცოცხლის არსებობა კარგად არის ცნობილი სხვა პლანეტებისათვის და, ვინ იცის, იქნებ დღეს ან ხვალ კოსმოსელი სტუმრები კიდევ გვეწვიონ.

გივიმ თხრობა დაამთავრა და ისე შემომხედა, თითქოს ახლა ჩემი აზრის ამოკითხვა სურსო.

— აბა, რას მეთყვი, ანზორ, ღირდა თუ არა ამ აღმოჩენისათვის

ნახევარი წლის შეწირვა? — მკითხა მან, როდესაც დარწმუნდა, რომ ჩემზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა მისმა ნაამბობმა.

— ღირდა თუ არარ? რა საკითხავია! — აღტაცებით ვუპასუხე მე. — ამისათვის ნახევარწელს კი არა მთელ სიცოცხლეს არ დავიშურებდი... მაგრამ, მგონი, უველაფერი არ გითქვამს. თუ ძმა ხარ, გამაგებინე, რისი ამოკითხვა მოხერხდა კრისტალზე, რა სწერია ზედ? სამეცნიერო ცნობებია?..

გივი ერთხანს დუმდა და პაპიროსს აბოლებდა. შემდეგ, პასუხის ნაცვლად, ჭიბიდან ორი დაბეჭდილი ფურცელი ამოიღო და გამომიწოდა.

— აი, წაკითხე, ეს მანქანიდან ამოღებული ნაშეფრის ასლია.

ფურცლები გამოვართვი და ხარბად დავეწაფე სტრიქონებს. აზრი ბევრგან გადაბმული იყო, მაგრამ წაკითხულიდან საერთო შინაარსის გამოტანა მაინც შეიძლებოდა. ზოგან მთელი სიტყვები იყო გამოტოვებული. ლოგიკურ მანქანას ეს ადგილები წერტილებით შეევსო და ფრჩხილებში ნაგარაუდები სიტყვები ჩაესვა.

„ ჩვენ მოვფრინდით იმ ვარსკვლავთა სისტემიდან... რომელსაც თქვენ დიდი დათვის თანავარსკვლავედს უწოდებთ, — ეწერა ფურცელზე. — მოფრენის მთავარი მიზანი იყო, დაგვედგინა, არსებობდა თუ არა თქვენი (...მნათობის...) გარშემო მბრუნავ (... პლანეტებზე...) გონიერი სიცოცხლე, და თუ არსებობდა — მეგობრული კავშირი დაგვეყარებინა მათთან...“

დავეშვით ქალაქის მახლობლად, რომელიც ვალავნით იყო შე მოზღუდული. მალე მივხვდით, რომ ვნახეთ ის, რასაც დავეძებდით, მაგრამ ძალდამ ნაადრევად მოგვივიდა მოფრენა... (... ორი ათასი წლით...) თქვენ მაშინ განვითარების მეტად დაბალ საფეხურზე იყავით.

(...დედამიწაზე...) ოთხმოც (...დღეს...) დავრჩით. ასე მალე არ გავბრუნდებოდით, მაღალგანვითარებულ საზოგადოებისათვის რომ მიგვეკვლია. მაგრამ ჩვენ მაინც კმაყოფილნი წავედით, რადგან შევხვდით გონიერ არსებებს...

უკან გაბრუნებისას გადავწყვიტეთ, ისეთი რამ დაგვეტოვებინა, რაც შემდგომში სამსახურს გაგიწევდათ. ამ მიზნით, კრისტალზე დავწერეთ ჩვენი ცოდნის დიდი ნაწილი და დედამიწაზე დავტოვეთ. თუ ჩვენი დანატოვარი თქვენამდე, ე. ი. მაღალგანვითარებულ კაცობრიობამდე მოაღწევს, იგი დიდ დახმარებას გაგიწევთ ცოდნის შემდგომ ამალგებაში... მისი დახმარებით თქვენ გაიგებთ, როგორ განათავისუფლოთ ნივთიერებაში მოშწყვედილი ენერგია და როგორ გამოიყენოთ იგი აღამიანთა საკეთილდღეოდ; როგორ დაშალოთ ატომი და როგორ გამოიყენოთ მისი აურაცხელი ენერგია; როგორ ააგოთ კოსმოსური ხომალდები და როგორ დაიპყროთ სამყარო...

დედამიწელნი! თქვენგან ჩვენ გავფრინდებით სხვა პლანეტების

ՅՈՅՆԿՈՅՈ
ՈՒ ԼՄՈՒԵ

გამოსაკვლევად და, ვინ იცის, მოგვიწევს თუ არა კიდევ თქვენს მშვენიერ (...პლანეტაზე...) დაბრუნება. მაგრამ თქვენს შესახებ ჩვენი შეილიშვილები, შვილთაშვილები გაიგებენ და ისინი გესტუმრებიან, ჩვენ ვჯერა, რომ მაშინ დედამიწა სულ სხვაგვარი იქნება: აიგება ფაბრიკები და ქარხნები, გადაიჭიმება წვეთილმოწყობილი გზები, აშენდება კოსტა და ლამაზი ქალაქები, მაგრამ შეიძლება სხვაგვარადაც მოხდეს — ქალაქები ფერფლმა და მტვერმა დაფაროს, მინდვრები და ტყეები — ხრიოკებმა და უდაბნოებმა.

ჩვენ არაერთი გვინახავს ოდესღაც სიცოცხლით მჩქეფარე პლანეტა, რომელიც შემდეგ ნანგრევებად ქცეულა... გასსოვდეთ, რომ მარტო მშვიდობას შეუძლია მოგცეთ ის, რისთვისაც იღწვით. თავისუფლება, ერთიანობა და ბედნიერება მშვენიერების განსუყრელი ძმები არიან. განვითარებული ტექნიკის პირობებში ომი საკუთარი თავის წინააღმდეგ გალაშქრებაა.

ჩვენ კარგად ვიცით გონიერი სიცოცხლის განვითარების პროცესი. ერთ დროს ჩვენც ველურები ვიყავით. სულ ტყუილა ვხოცავდით ერთმანეთს. გადიოდნენ წლები. სულ უფრო და უფრო მეტ ცოდნას ვიძენდით და თანდათან ვთავისუფლდებოდით მხეცური ინსტიქტებისაგან. ჩვენშიც იყვნენ მდიდრები და ღარიბები, ბატონები და ყმები. მაგრამ დროს თავისი მოჰქონდა. დაჩაგრულმა კლასმა ხმა აღიმალლა, თავისი საქმე გამარჯვებამდე მიიყვანა, სამუდამოდ განთავისუფლდა. მაგრამ ის, რაც ჩვენთან მოხდა, შეიძლება თქვენთან არ მოხდეს. შეიძლება ჩვენგან განსხვავებით, თქვენში განთავისუფლდეს (...პლანეტის...) ერთი ნაწილი, მეორე კი ერთ ხანს მჩაგვრელთა უღელქვეშ დარჩეს. ამრიგად, იქნება ორი მტრულად განწყობილი ზანაკი. სულ უმნიშვნელო კონფლიქტმა შესაძლოა კატასტროფამდე მიიყვანოს, მთლად მოისპოს სიცოცხლე. თუ თქვენში კიდევ არსებობს ომის წარმოშობის მიზეზები არ დაზოგოთ ძალები... ომი თავიდან აიცილეთ...“

ამ ადგილას ნაწერი წყდებოდა. მე გაკვირვებით გადავხედე გივისს.

— როგორ, მარტო ეს არის? — ვკითხე არაჩვეულებრივი ამბით გაოცებულმა.

— ზანა ეგ ცოტაა? — კითხვითვე მიბასუხა მან.

— არა... ცოტა არ არის, მაგრამ...

გივი სავარძლიდან წამოდგა და ოთახში გაიარ-გამოიარა.

— დიახ, შენ სწორს ამბობ, — თქვა მან ბოლოს, — ეს მართლაც გაშიფრული ტექსტის მხოლოდ ნახევარია. მეორე ნახევარს, სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ დამუშავება აკლია და ლოგიკური მანქანის განკარგულებაში იმყოფ-

ვოვა პაკუსინი, 12 წლის.
უკრაინის სსრ
Вова Пакусин, 12 лет.
Украинская ССР

უება. მისი შინაარსი მეც არ ვიცი, ასე რომ, ვერაფერს გეტყვი. მიუხედავად ამისა, ახლა უკვე შეგვიძლია ვიმსჯელოთ, თუ რაოდენ დიდი მნიშვნელობა აქვს, უფრო სწორად — ექნება, კაცობრიობისათვის ამ აღმოჩენას. წარმოიდგინე, იმის გაკეთება რომ შევძლოთ, რასაც ჩვენი „ციური ძმები“ გვირჩევენ, მაშინ ცხოვრება ზღაპარს დაემსგავსება: რამდენიმე ჭიქა წყალი ააშუშავებს ელექტროსადგურს, ერთი ტონა საწვავით შევძლებთ გავფრინდეთ სხვა სამყაროთა გამოსაკვლევად, რამდენიმე ათასი ტონა ნივთიერება შესაძლებლობას მოგვცემს დედამიწის მოძრაობა ვმართოთ.

გივი ოცნებამ გაიტაცა. მე მჭეროდა მისი. მის ლაპარაკში, გამოხედვაში იყო იმდენი მისწრაფება ახლისადმი, იმდენი რწმენა ადამიანის უძლეველობისადმი, რომ მე ჩემდაუნებურად გადამედო მისი მიზანსწრაფვა. მან ბევრი ილაპარაკა კოსმოსზე, პლანეტებზე, ბუნების ძალების საბოლოო დაპყრობაზე, რაც შესაძლებელი გახდებოდა კრიხტალის საბოლოო გაშიფვრის შემდეგ.

უოველივე ის, რასაც წინათ ვერც კი წარმოვიდგენდით, ახლა შესაძლებელი მიჩვენა.

იმ დღეს გვიანობამდე ვისხედით. გვიმ ბევრი რამ ისეთი მიამბო, რაზედაც წარმოდგენა არ მქონდა. მელაპარაკა კიბერნეტიკაზე, ასტრობიოლოგიაზე. მისგან გავიგე, რომ დღევანდლამდე არქეოლოგიური გათხრების დროს ნაპოვნი იყო მრავალი ისეთი რამ, რაც უცხო სამყაროდან მოფრენილი გონიერი არსებების დედამიწაზე უოფნაზე მიუთითებდა, მაგრამ უოველივე ეს ძალიან მცირე საბუთი იყო და გადაჭრით რაიმეს თქმა დღემდე ძნელდებოდა. ასეთ საბუთებად მან მოიყვანა თხუთმეტი ათასი წლის წინათ ტყვიით გახვრტილი ხარის თავი, ახლახან შემოხვევით ნაპოვნი აფრიკის ტყეებში; ძველი ბიბლიური წიგნები, სადაც ნათქვამია „ცეცხლით მსუნთქავი გველემების მოფრენის შესახებ დედამიწაზე“ და მრავალი სხვა. უოველივე ამით იგი ამტკიცებდა, რომ ბოლოს და ბოლოს დედამიწაზე სხვა სამყაროელთა უოფნის ვარაუდი გამართლებულად უნდა მივიჩნიოთ.

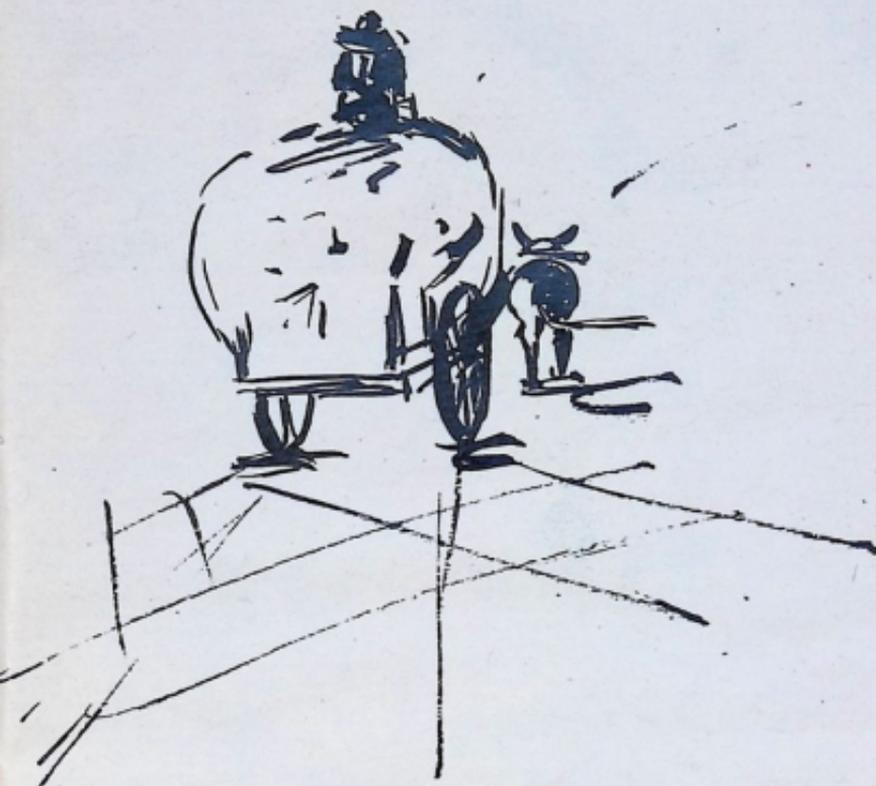
გივი გვიან ღამით წავიდა.

იმ ღამეს არ მიძინებია. ფიქრები არ მასვენებდნენ. თვალწინ ხან ჯადოსნური კრიხტალი მედგა, ხან დედამიწაზე მოფრენილი ვარსკვლავმფრენი, თავისი მამაცი ეკიპაჟით.

„ჩვენ გავფრინდებით სხვა სამყაროთა გამოსაკვლევად და, ვინ იცის, კიდევ მოგვიწევს თუ არა თქვენს მშვენიერ პლანეტაზე დაბრუნება? მაგრამ თქვენს შესახებ გაიგებენ ჩვენი შვილიშვილები, შვილთაშვილები და ისინი გესტუმრებიან...“

ოცნებით მოქანცული ბურანში გავხვები.

*საქართველოს
საზოგადოებრივი
მედიის ცენტრი*

36080
АРБА

ბავშვთა ასაკის, 10 წლის
საქართველოს სსრ

რევაზ ანტიძე
Грузинская ССР

ზამთარი

ЗИМА

ირინა ზორჩა, 6 წლის
რუსეთი

Ирина Зорча, 6 лет.
РСФСР

ზაძრაუსკაიტე, 7 წლის
ლიტვის სსრ

Задраускайте, 7 лет.
Литовская ССР

სპილთ

СЛОН

წინ, ბავშვებო!

ლუბოვ ვერბოვია, 11 წლის.
უკრაინის სსრ

Лубов, Вербовая, 11 лет.
Украинская ССР

— ვინ ელის საგმირო ასპარეზს,
ვინ უნდა ესტუმროს ვარსკვლავებს?—
— ბავშვები!

— ვინ უნდა გაიყვანოს არხები,
ვინ უნდა ააშენოს ქარხნები? —
— ბავშვებმა!

— ვის უნდა ეჭიროს ზვიადად
სამშობლოს დროშა დიადი?—
— ბავშვებს!

— სიმღერის ხალისი—ჩვენია!
ლამაზი სიცოცხლე—ჩვენია!
მომავლის დღეები—ჩვენია!—
ბავშვებო!

ზანზი ქალი

НЕГРИТЯНКА

სედა ბეკარიანი, 9 წლის.
სომხეთის სსრ

Седя Бекарян, 9 лет.
Армянская ССР

ბილოგონკა

ВЕЛОГОНКА

ირაკლი ზედგენიძე,
7 წლის.
საქართველოს სსრ

Ираклий Зедгенидзе,
7 лет.
Грузинская ССР

ზაზა მიმინოშვილი,
9 წლის.
საქართველოს სსრ

Зазя Миминошвили,
9 лет.

Грузинская ССР

ბიზზი

ТИГР

სიხეხუდი

მანანა შამპრიანი, 14 წლის.
საქართველოს სსრ
Манана Шамприани, 14 лет.
Грузинская ССР

მზე ნელ-ნელა ამოვიდა, ამოგორდა და გააბრწყინა ნამიანი ბა-
ლახი, ხეთა კენწეროები, მდინარის ნაპირი და თოვლიანი მთები.

სუსხიანი დილაა, მაგრამ მაინც ზაფხულია. ხეთა ჩრდილები
ისე დაგრძელებულან, თითქოს ვილაცას გაუწელიაო.

ტყის პირას მიქტრის მატარებელი. ჩრდილები უცებ შეახტე-
ბიან ვაგონებს და ისევ ჩამოხტებიან.

მიქტრის მატარებელი და მიაქროლებს გამხდარ, თაფლისფერ-
თვალეზა ბიჭუნას, რომელიც მკერდგადაღეღილი მიმდგარა ვაგონის
სარკმელთან და ხარბად ისუნთქავს დილის სუფთა ჰაერს; ბიჭი გაპ-
ყურებს მდინარეს და ახსენებდა შარშანდელი ზაფხული...

...პიონერთა ბანაკიდან თბილისში მიმავალმა თამაზმა ბებიას
გამოუარა.

იმ დღესვე თავის კბილა ნუგზარს საბანაოდ გაჰყვა-

— გამარჯობათ, ბიჭებო!— მიესალმა თამაზი მდინარის პირას
წამოწოლილ ბიჭებს.

— გაგიმარჯოს!— მიუგეს ბიჭებმა თამაზს და წამოიშალნენ, ხე-
ლი ჩამოართვეს; შემდეგ დასხდნენ და ერთმანეთი მოიკითხეს.

— ცურაობა ხომ არ დაგავიწყდა? — ჰკითხა თამაზს ავთან-
დილმა.

— რა დამავიწყებდა! გახსოვს, შარშან რომ გაჯობე?

— ის შარშან იყო, აბა ახლა გამეჯობრე!

— გაეჯობრე! — შეაგულიანეს თამაზი სხვებმაც.

— რატომაც არა! — წამოხტა თამაზი...

ჯერ მხარდამხარ მიცურავდნენ, მაგრამ უცებ თამაზი ჩამორ-
ჩა და დაიყვირა!

— მიშველეთ!

თამაზის ყვირილი რომ შემოესმა, ნუგზარი მაშინვე წყალში გა-
დაეშვა.

— ნუ გეშინია! — შეუძახა ნუგზარმა. დიდი ვაი-ვაგლახით ნა-
პირზე გამოიყვანა და ბიჭებს დაუძახა, — მომეხმარეთო!

— თავდაღმა დაეიჭიროთ,
უთუოდ წყალი ექნება ნაყლაპი...
ცოტა ხნის მერე, ფერდაკარ-
გული თამაზი, ლასლასით მიჰყუე-
ბოდა შინისაკენ მიმავალ ტოლებს.

* * *

მეორე დღეს კოკისპირულმა
წვიმამ დაუშვა.

წვიმდა გადაუღებლად. თამაზი
გარეთ არ გამოსულა, არც ნუგზა-
რი ჩანდა. წვიმა ღამეც არ შეწყ-
ვეტილა.

ის იყო ტანთ ჩაიცვა თამაზმა,
რომ ნუგზარმაც დაიძახა. თამაზმა
გახედა.

— შემოდი, ნუგზარ.

— დრო არა მაქვს. წუხელ
ხბოები არ მოსულან შინ, ალბათ
ტყეში დარჩნენ. წამომყევი რა,
საძებრად მივდივარ.

ნაწვიმარი იყო და ხეების ქვეშ
რომ გაგეგლო, ღეშხი დაგასვე-
ლებდა.

— ბებიას ვკითხავ, — უთხრა
თამაზმა და შინ შევიდა.

დერეფანში გაჩერდა, ფანჯა-
რასთან. ფანჯრიდან მოჩანდა ნისლ-
ში გახვეული ტყე. თამაზმა წარ-
მოიდგინა, როგორ გაიღუშებოდა
ქვაკვიან ტყეში. უსიამოვნოდ გააქ-
რეთოლა. გაიფიქრა: — ჩემი წასვლა
რა საჭიროა, მარტოკას რა უჭირს? სანამ მე არ ვიყავი აქ, ხომ
მარტოკა დადიოდა? — ერთ ხანს კიდევ იუწყმანა; შემდეგ აივანზე
გამოვიდა.

— არ გამომიშვა და რა ვქნა!

ნუგზარს ხმა არ ამოუღია, მიტრიალდა და წავიდა.

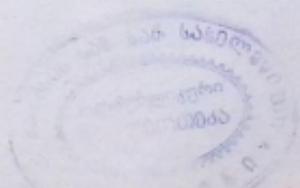
სალამოს ბებიამ თამაზი სადგურამდე გააცილა და თბილისში
გაისტუმრა...

გაგაფხვული
BECHA

ვიქტორ ნაროჩნი, 8 წლის,
უკრაინის სსრ

Виктор Нарочный, 8 лет.
Украинская ССР

...თბილისში თამაზს ხშირად გაახსენდებოდა ხოლმე, როგორ გადაარჩინა იგი ნუგზარმა, თვითონ კი უბრალო რამეზეც უარი უთხრა.

„იპოვა თუ არა ხბოები ნუგზარმა?“
უნდოდა წერილი მიეწერა, მაგრამ...

* * *

ამ ზაფხულს თამაზი პიონერთა ბანაკში აღარ წავიდა. და აი, საცაა მატარებელი შეჩერდება. თამაზი ჩამოვა და აუყვება აღმართს სოფლისაკენ.

„ვნახავ ჩემს საყვარელ ბებიას. ბიჭები... მდინარე... ბანაობა... სამწყემსური... ნუგზარს არაფერზე უარს არ ვეტყვი, სულ მასთან ვიქნები... ნეტა, როგორ შემხვდება?“

შეარბიშა
НА СБОРЕ

მარტა უშელაზი, 7 წლის
ესტონეთის სსრ

Марта Ушелас, 7 лет.
Эстонская ССР

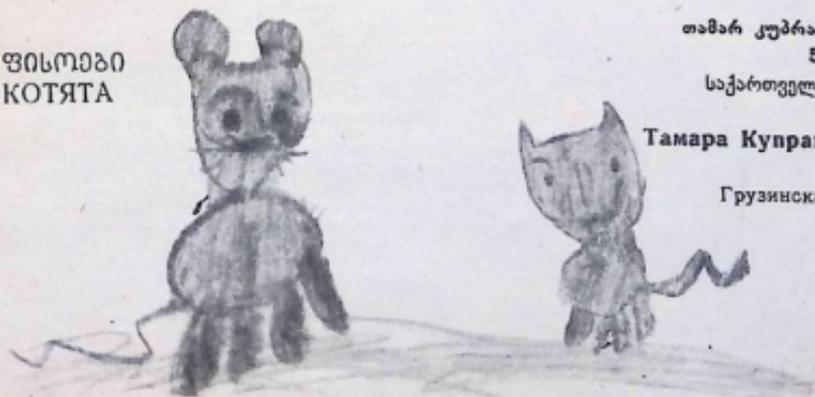
მარია, 7 წლის.
პოლონეთის
სახალხო რესპუბლიკა

Мария, 7 лет.
Польская
Народная Республика

მარია
КОФЕ

ფისომაზი
КОТЯТА

თამარ კუპრაშვილი,
5 წლის.
საქართველოს სსრ

Тамара Купрашвили,
5 лет.
Грузинская ССР

საგაგე ოსენებობლა

ლ ე ნ ი ნ ი

კატია კვინიციკაია
უკრაინის სსრ
Катя Квиницикая
Украинская ССР

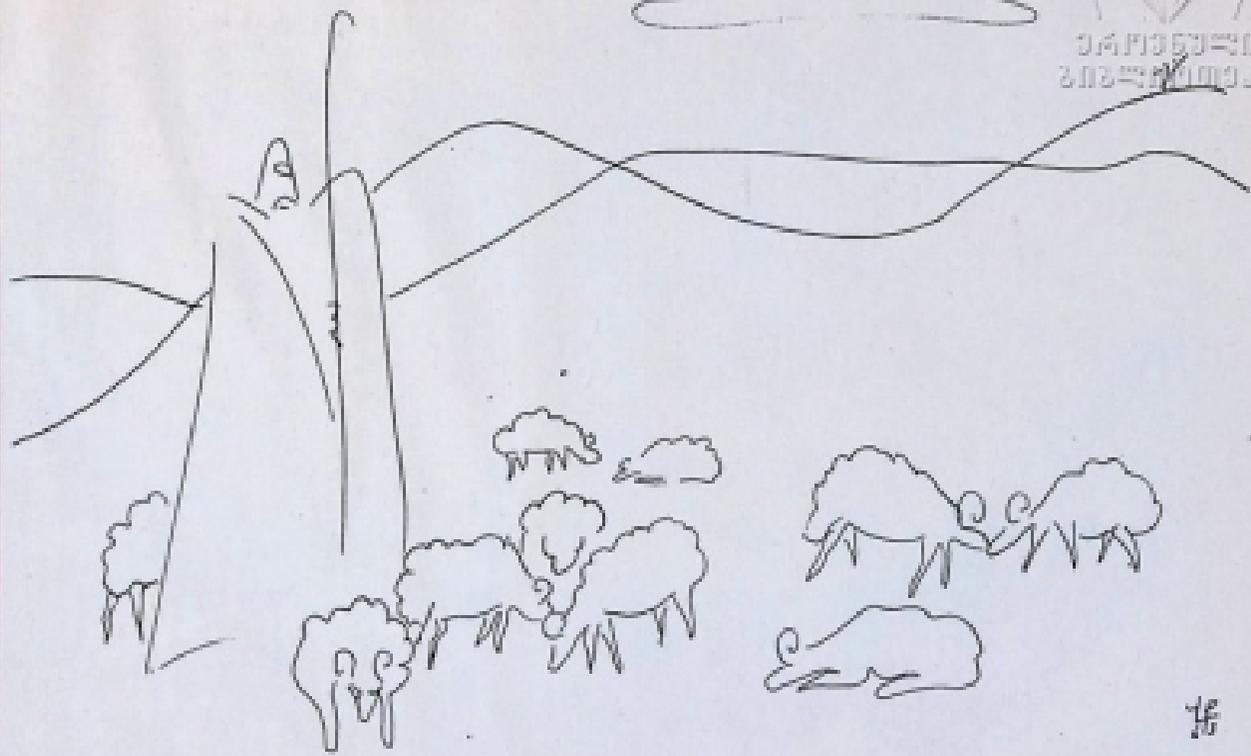
იდგა დღეები მშვიდობის თუ დღეები რისხვის,
როცა მტარვალებს ბრძოლის ველზე ვუტევიდი მარჯვედ,
ყველგან და მარად ერთი იყო ოცნება მისი,—
ულამაზესი მომავალი ჰქონოდათ ბავშვებს.
ის ოცნებობდა მშვიდობიან შრომაზე ქვეყნად
და სიხარულზე ოცნებობდა ბელადი ბრძენი,
ჩვენზე ფიქრობდა, მეგობრებო, ვინც ვცხოვრობთ ახლა,
მას ბედნიერი მომავალი ჯეროდა ჩვენი.
ის, მომღიმარი, ოცნებობდა უღრუბლო ცაზე,
მზიან დღეებზე ოცნებობდა ბელადი მარად,
ის ოცნებობდა კომუნისტთა ღირსეულ ცვლადზე,
სურდა—გვებრძოლა სახელოვან მებრძოლთა დარად.
ახლა, როდესაც განიკურნა ჭრილობა მძიმე,
როცა ხალხები საბუთეში ცხოვრობენ ღვინით,
როცა გეგმები ახალ-ახალს ბადებენ იმედს,—
განხორციელდა საუკუნო ოცნება ჩვენი.
მზიანი ცის ქვეშ გრგვინავს ჩვენი მზიური მარში,
პიონერული შექახილი ვრცელდება ელვად;
კომუნისტების ცვლად იზრდება ყოველი ბავშვი,
როგორც ილიჩმა გვიანდერძა, ბელადმა ბრძენმა!

ხოზე დიასი
კუბა
Хозе Диас
Куба

ჩემი წერილი

მე მამას წერილი გავუგზავნე:
„მამიკო! მე ძალიან ბევრს ვმეცადი-
ნეობ. კარგად ვსწავლობ. მინდა კარგი
კაცი გამოვიდე. შენ რომ მოხუცდები—
გმტყუო: „დადლილი ხარ, დაისვენე, ნუ-
ღარ იმუშავებ—მე გარჩენა“.

ՀԱՅԿ ԳՐԱԴԱՆ
ԽՈՅՔՈՒՆԻ ԱԿՏ
Վահան Կոչար
Արմենական ՀՀԲ

ՅԵՅՈՅԵԼՈ

ԿԵ
ՊԱՏՄՄԻ

ერსობა
АРСЕН

რაამზ მანსურაძე, 11 წლის.
საქართველოს სსრ

Рамаз Мансурадзе, 11 лет.
Грузинская ССР

ვიოლეტა დავითიანი, 9 წლის.
სომხეთის სსრ

||| Виолета Давтян, 9 лет.
Армянская ССР

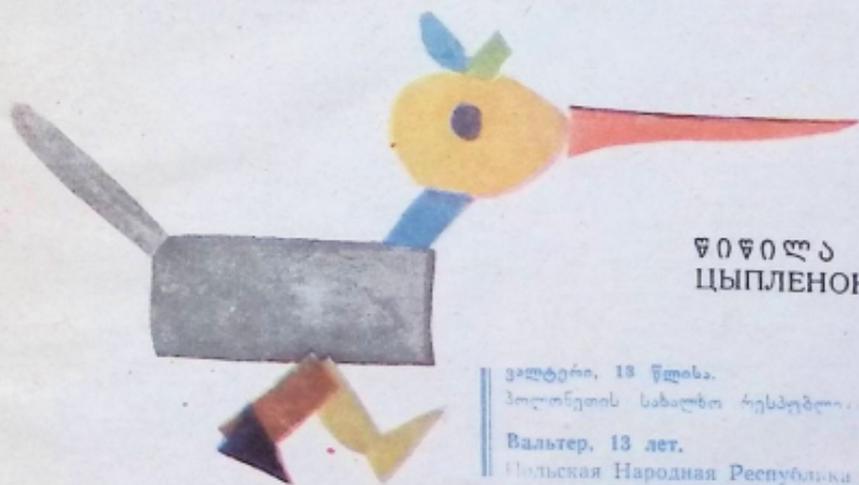
კატა
КОТ

დასასრული
პრაქტიკა

ტანია ხედია, 4 წლის.
ქუთაისის სსი

Таня Седина, 4 года.
Украинская ССР

ვალტერა
ЦЫПЛЕНОК

ვალტერი, 13 წლის.
პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკა
Вальтер, 13 лет.
Польская Народная Республика

უცნაური შეხვედრა

პაჩიაკბარ შაიხოვი, 16 წლის.
უზბეკეთის სსრ

Гаджиакбар Шаихов, 16 лет.
Узбекская ССР

ჩვენს სკოლას ლენინი ესტუმრა...

სიყვარულით გვათვალისწინებდა, შეკითხვებს გვაძლევდა, გვიღი-
მობდა, გვეფერებოდა.

აი, მე მომიახლოვდა. გულმა ფანცქალი დამიწყო.

— გამარჯობა, დილშოდ! — (მე გამიკვირდა, საიდან უნდა ცოდ-
ნოდა ლენინს ჩემი სახელი) — როგორ მიდის სწავლის საქმე, „ორი-
ანი“ ხომ არ გყავს?

მთელ ტანში დამცვივდა. მე მართლა მყავდა „ორიანი“. სიმარ-
თლე ვუთხრა? — სირცხვილია! ტყუილი ვთქვა? — ესეც სირცხ-
ვილია! ვერა, ლენინს ტყუილს ვერ ვეტყვი. მაგრამ... სიმართლის
თქმაც მიჭირს.

სახეზე აღმური მეკიდებოდა. თითებს ვიმტვრევდი.

თავი ავსწივ და ლენინს შეეხედე. მეგონა — დამტუქსავდა, მან
კი გამიღიმა და თავზე ხელი გადამისვა. ვიცოდი, რომ ლენინი მიხვ-
და, რატომ ვგრძნობდი თავს უხერხულად. მიწა რომ გამხეტქოდა—
ის მერჩივნა, მაგრამ რას ვიზამდი.

ლენინმა ერთხელ კიდევ გადამისვა თავზე ხელი და... წავიდა.

თვალთ დამიბნელდა და ცრემლები წამსკდა, მერე თავბრუ და-
მეხება და... ლოგინიდან იატაკზე მოვადინე ბრაგვანი. დიახ, ეს თურმე
სიზმარი იყო. მთლად ოფლში ვცურავდი. წამოვდექი. სასთუმალთან
იღო წიგნი „მოგონებანი ლენინზე“, რომელსაც დაძინების წინ ვკი-
თხულობდი.

საყვარელ ლენინთან ამ უცნაურმა შეხვედრამ მე დამაფიქრა...

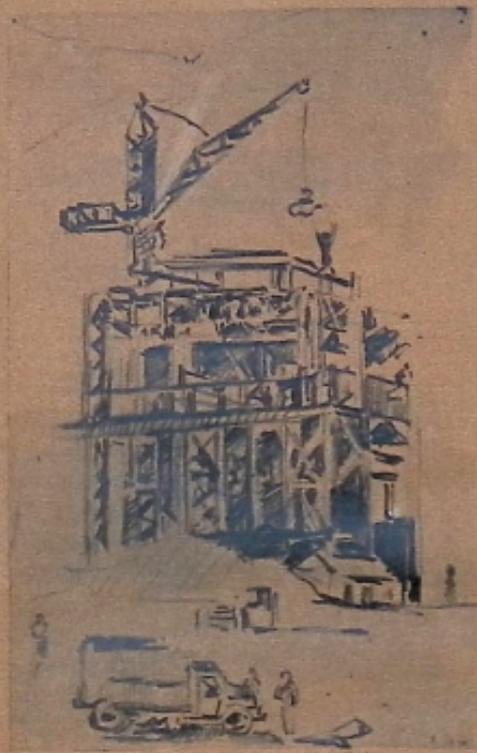
იმ დღის მერე „ორიანი“ აღარ მიმიღია.

რამაზ საყვარელიძე, 11 წ.

საქართველოს სსრ

Рамаз Сакварелидзе, 11 лет

Грузинская ССР

შენეალოვაზი
НА СТРОЙКЕ

სტანისლავ ჩიტანავა, 14 წლის.
საქართველოს სსრ

Станислав Читанова, 14 лет.
Грузинская ССР

საღიდაო უფროსები

ეს რა ქარია,—
რის სადარია,
რამ გადარია:
არიე-დარია
ეს ამოდენა
ლალის სადარი
ყაყაჩოები!

ეს რის დარია,
რის სადარია,
რომ ვიზვიზებენ—
ეს ამოდენა
ლალის სადარი
ყაყაჩოები!

თითქოს ამ ველმა,
ზურმუხტის ფერმა,
სისხლი დალია,
რომ არ დალია
ეს ამოდენა
ლალის სადარი
ყაყაჩოები!

ვითომ ლალია,—
ცეცხლის ალია!..
რამ ააფეთქა
და გადარია
ეს ამოდენა
ლალის სადარი
ყაყაჩოები?

საქართველოს
ხალხთა რესპუბლიკის
ხალხთა ბიბლიოთეკა

თოვლის ბაღია

დილით, ვახტანგმა და თენგიზმა ტანთ ჩაიცვეს და ფანჯარასთან მივიდნენ, — რაფაზე ბურთი ეკუდებოდათ. კადას-წიეს ფარდა და...

— თოვლი მოსულა! — ერთხმად შესძახეს. მერე, დედის დაუკითხავად ეზოში გაიქცნენ. ეწეინა ბურთს, — კანა ისეთი რა ნახეს სუქმა ძველმა მეგობრებმა, რომ სედაც არ შემომხედეს და ისე მიმატოვესო. დაძწუნებულმა თავი ყელარ შეიკავა და ფანჯრის რაფიდან მირს გადმოვარდა...

ოთახში ბიჭების დედა შემოვიდა. ბურთი მიც ფეხებში გაეძლანდა.

— სულ ასე იქცევიან, მიატოვე-

ბენ, თავის ადგილას არ ინახევენ! — გაიფიქრა მან და მერე ბიჭებს გასძახა, მაგრამ რაკი არავინ არ გამოეხმაერა, თვითონ მკრა ფეხი ბურთს და კუთხეში მიავლო.

ბურთიც აღარ განძრეულა. იყო კუთხეში თავისთვის, სუძად. აღარავინ აწუხებდა. აღარ ინძოდა დედის ჩივილი; — ბურთს გადაევენო, სამაკოროდ, გამცოცხდებინო, — ინძოდა ხშირად.

გაიბუტა ბურთი. დაემდურა თავის ძველ მეგობრებს. აბა, რა იყოდა მან, რომ ევედაფერი თეთრი თოვლის ბრადლი იყო.

სახეს ბეჭატავდა 11 ნომ. საქართველოს სსრ
Марина Мачарашвили, 15 лет.
Грузинская ССР

ქართული
მუზეუმი

მუზეუმი

МУШКЕТЕР

მიტო გორდელაძე, 10 წლის.

საქართველოს სსრ

Мито Горделадзе, 10 лет.

Грузинская ССР.

სალამოს ცხრა საათი იყო. მე უკვე დავამთავრე დამოუკიდებელი მეცადინეობა კლასგარეშე ჯგუფში და სკოლიდან გამოვედი. კოკისპირულად წვიმდა. ქოლგა გავშალე და თავდახრილი შინისაკენ გავეშურე. ქუჩაში თითო-ორიოლა გამვლელია ჩანდა. მხოლოდ წვიმა და ჩემი ფეხის ხმა არღვევდა სიჩუმეს.

ის იყო ჩვენი ქუჩისაკენ შევუხვიე, რომ ქოლგა რაღაცას დაეჯახა. შეგერთი და თავი ავწიე. ჩემს წინ, მხარზე მოგდებულნი ფუთით, ვიდაც უცნობი ქალი იდგა, იგი ერთიანად გაწუწული იყო, თმებიდანაც წურწურით ჩამოსდიოდა წყალი. შევნიშნე, — ქალი ძალიან ღელავდა. ეტყობოდა, ვიდაცას ეძებდა. მივედი ახლოს, ქოლგა დავახურე და თავაზიანად ვკითხე:

—ვის ეძებთ?

—ღედას.

—სად ცხოვრობს?

—სოფელ უიდაციუნში.

—მერე, აქ რა გინდათ? ეს ილეს შესახვევია.

—ილეს შესახვევი, — გაიმეორა ქალმა. — უიდაციუნში მხოლოდ ერთხელ ვიყავი, სამი წლის წინ. მას მერე ისე შეცვლილა აქაურობა, რომ ვეღარ მიპოვინია ღედაჩემის სახლი. კეთილო გოგონა, დამეხმარე, მაპოვინე, — მთხოვა ქალმა და ფუთას მხარი შეუნაცვლა.

—კეთილი, — მივუგე მე, — ოღონდ, სახლის ნომერი მითხარით.

ქალმა თავი გააქნია.

—არ ვიცი, რომელი ნომერია. მახსოვს მხოლოდ, რომ იმ შენობის წინ მაღალი ალვის ხე დგას, გვერდით რუ ჩაუდის.

როგორ გვეპოვა სახლი, თუ ნომერი არ ვიცოდით! რამდენია უიდაციუნში შენობა, რომლის წინაც ალვის ხე დგას. ეძებე ნემსი ზღვაში! შევკოყმანდი. წვიმამ კაბა სულ დამისველა, ყელსახვევიდანაც წყალი წვეთავდა. მაგრამ მაშინვე გავიფიქრე, რომ მე პიონერი ვარ და უნდა დავეხმარო გასაჭირში მყოფს. ამიტომ გადაწყვეტივით ვთქვი:

—წავიდეთ, უსათუოდ ვიპოვით.

უიდაციუნის გზაზე კუპაი იდგა, ერთგან ფეხი დამისხლტა, დამეცი და მინის ნატეხზე ხელი გავიჭერი, მაგრამ ხმაც არ ამომიღია, ისე წამოვდექი.

ბევრი ვიარეთ. ხან ერთ შენობას მივადგებოდით, ხან მეორეს...

იან ბურტი, 15 წლის.
ინგლისი

Ян Бурт, 15 лет.
Англия

ჩრდილოეთის ძაზა
СЕВЕРНЯ УЛИЦА

აკელი გაგვიტყდა. მაინც განვაგრძობდით ძებნას. უეცრად, ქალი ერთი სახლის წინ შეჩერდა, დააკვირდა ალვის ხეს, პატარა რუს და მლეღვარებით შეპყვირა:

—ეს არის ვიბოვეთ!
კარზე დავაკაკუნე.

—ვინ არის?—მოისმა შიგნიდან. ქალმა იცნო დედის ხმა და სწრაფად უბასუხა:

—მე ვარ, დედა. იუ ხუანი.

ოთახში შუქი აინთო და კარი გაიღო. ზღურბლს გადააბიჯა თუ არა, ქალმა ფუთა ძირს დააგდო და პატარა ბავშვივით ჩაეხუტა დედას, თან სიხარულისაგან ატირდა, ამ სურათის დანახვამ მეც ამაღლევა.

გამოვტრიალდი, ისევ წვიმდა. მაგრად მოუჭირე ხელი ქოლგას და სახლისაკენ მოვკურცხლე.

უან გუნ-ჟუნი, VI კლასი.
ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა

Уан Гун-Жун, VI класс.
Китайская Народная Республика.

რამაზ ონიანი, 10 წლის.
საქართველოს სსრ

საბავშვო
СВАНЕТИЯ

Рамаз Ониани, 10 лет.
Грузинская ССР

მანიამა და

პიკუსი

ძანიას ერთი პატარა ძალი კყავდა, სახელად—პიკუსი. ერთხელ მანიამ უთხრა პიკუსს:

—წამო, გავისეირნოთ.

პიკუსი სიხარულისაგან შეხტა-შემოტრიალდა, — აგი პირველად მიპყავდათ სასეირნოდ.

—ოღონდ, — გააფრთხილა მანიამ პიკუსი, — თუ გინდა სასეირნოდ წაგიყვანო, უერ უნდა მიპასუხო: რამდენი იქნება, ორს რომ მივუმატოთ ორი?

პიკუსმა დაიყუფა:

—პამ, პამ, პამ, პამ!

დანიუშა ვიხიხი, 8 წლის.
პოლონეთის
სახალხო რესპუბლიკა

Даниуша Викихи, 8 лет.
Польская
Народная Республика

60333 „კახთული“-
ТАНЕЦ «КАРТУЛИ»

ბათა ხუზინაძე, 6 წლას,
საქართველოს სსრ
Натя Нишанидзе, 5 лет.
Грузинская ССР

საქართველო
საზღვრობა

დათა-შვილი
МАТЬ И ДИТЯ

აჩილ-ჩაუჩაძე, 11 წლას,
საქართველოს სსრ
Арчи Джапаридзе, 11 лет.
Грузинская ССР

ირაკლი შაიშმელაშვილი, 12 წლის.
საქართველოს სსრ

Ираклий Шайшмелашвили, 12 лет.
Грузинская ССР

პიონერო

ჩიტაბი
ПТИЧКИ

გინდა, კოსმოსში ფრენა
ცაში ნაეარდი ვინდა
გინდა, გაქებღეს ყველამ
ყველას უუეარდე ვინდა

მაშინ, ძალიან ბევრი
უნდა იკითხო, რადგან —
თუ არ იხსნავლი კარგად,
ვერ აისრულებ ნატვრას.

მონიკა სტოლტენოვი
გღრ
Моника Столтенов
ГДР

ორთაბრძოლა
ПОЕДИНОК

ნიკო შარაშიძე, 12 წლის.
საქართველოს სსრ

Нико Шарашидзе, 12 лет.
Грузинская ССР

პიონი
БОКС

ზაალ დუჩიძე, 14 წლის.
საქართველოს სსრ

Заал Дучидзе, 14 лет.
Грузинская ССР

ფეხბურთი

ყმუიან მგლები, აბრუნებენ ლორები მიწას,
დახტის კურდღელი, რონინია ლამაზი ირმის,
ჩიტი ზის ხავსზე, მცირე ციყვი მიიროთმევს თხილსა;
დრო გადის ასე. უსიერი ტყე არის ირგვლივ.

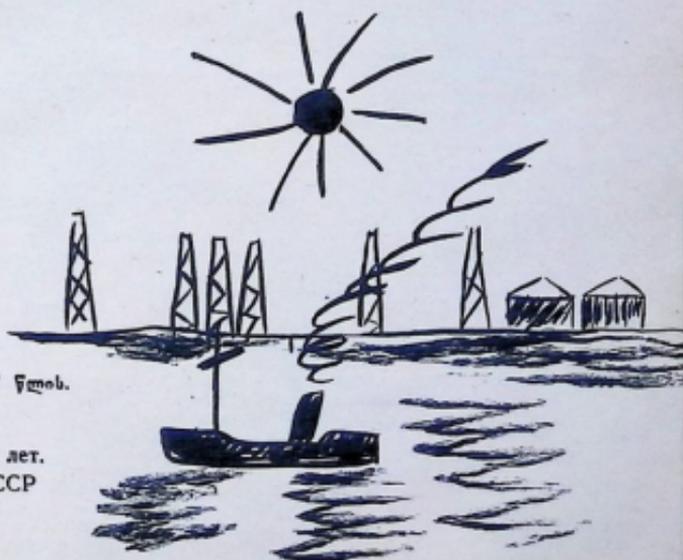
იაცკა გავიაკი, 9 წლის.
პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკა

Яцек Гавяк, 9 лет.
Польская Народная Республика

ბაქო
БАКУ

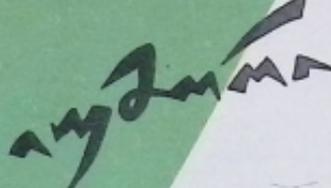
თოფიკ ავაბალოვი, 7 წლის.
აზერბაიჯანის სსრ

Тофик Авабалов, 7 лет.
Азербайджанская ССР

დვილა პალმა

ოთხი წლის ზურციკი ქუჩაში თავისი მეზობელი დეიდას დაინახა. უნდა მისალმებოდა, მაგრამ სახელი ვეღარ გაიხსენა, მხოლოდ ისღა მოიგონა, რომ რაღაც მცენარის სახელი ერქვა. უცებ შეხტა და აღტაცებით შესძახა:
— დეიდა პალმა, დეიდა პალმა; გამარჯობათ!..

სათვალე

პატარა ლიამ მამასთან მიიბრინა და შეკითხა:
— მამა, რატომ იკეთებ სათვალეს?
— იმიტომ, რომ უკეთესად დავინახო.
— მაშ, მეც გავიკეთებ ღამე სათვალეს, რადგან სიწმარს ძალიან ცუდად ვხედავ—ოქვა გოგონამ.

პროპუსი

ორი სტუდენტი ავიდა ავტობუსში. თავისუფალი მხოლოდ ერთი ადგილი იყო. ერთმა უთხრა მეორეს:
— დაჯექი!
— არა, არ მინდა, შენ დაჯექი.
— რატომ არ გინდა?
— სულერთია, ვინმეს ადგილი უნდა დავუთმო. ის მიტყვის: „გმადლობთ“. შე უნდა ვუპასუხო „არაფრის“. იმან უნდა გამიღილოს, მერე მეც უნდა გავუღიმიო. ამდენ ამბავს, რასაკვირველია, აჯობს სულ არ დავჯდუ.

უცნაური შეკითხვა

თათიკო და ვია ავტობუსით მამი-დასთან მიდიოდნენ. გვერდზე მჯდომმა ქალმა თამრიკოს შეკითხა:
— რამდენი წლისა ხარ, გოგონი?
— სამის.
— ამა გუაგს?
— მუაგს.
— თამრიკოს გაკვირვებისაგან თვა-ლები გაუფართოვდა და კითხვას კითხ-ვითვე უპასუხა:
— განა მე თვითონ და არა ვარ?

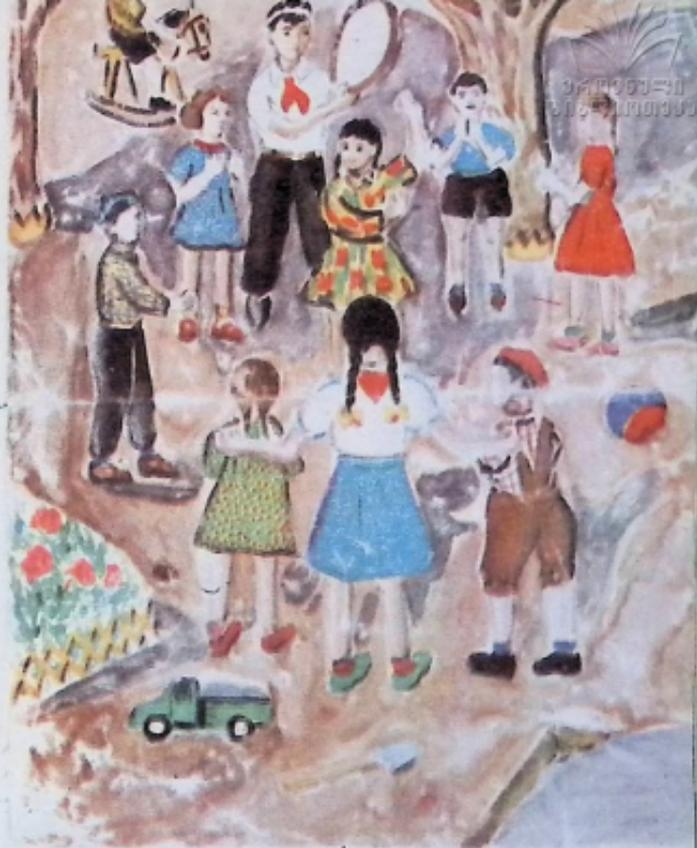
ბებია
მანანს ბებია უსთავაღოდ ნუშში ძაღს პერ უყრიდა.
— მანანა, ბებიაე უთხრა: მაუყარე ნუშში ძაღვი
— მანანა, შენი პირიბუე მაიხაუეუა ასე ხალე პერ მაუყარი—უპასუხა მოგონამ.
შენი სათვალე მაიხაუეუა ასე ხალე პერ მაუყარი—უპასუხა ბებია.

ნინო ხოფერი, 12 წლის.
ს.კარბუღლას სსრ
Nino Khoperia, 12 лет.
Грузинская ССР

საინტერესო საჩემე

გელამ წიგნი გააშალა და რაწმების ხაკეშორი შეეფიბრე-მის დებულეზიდან ამოიკითხა: „თვითთულ პიონერს—მისთვის საინტერესო საქმეა.“
— აი, ეს კი მისმის!—ჩაილაპარაკა მან.—ძველა პიონერმა მისთვის საინტერესო საქმე უნდა გააკეთოს. თუ ასეა, სულ ფეხბურთს ვითამაშებ!

5578-43063
ГАН-ДАИРА

გამოთვა ხელოვნება, 15 წლის
უზბეკეთის სსრ

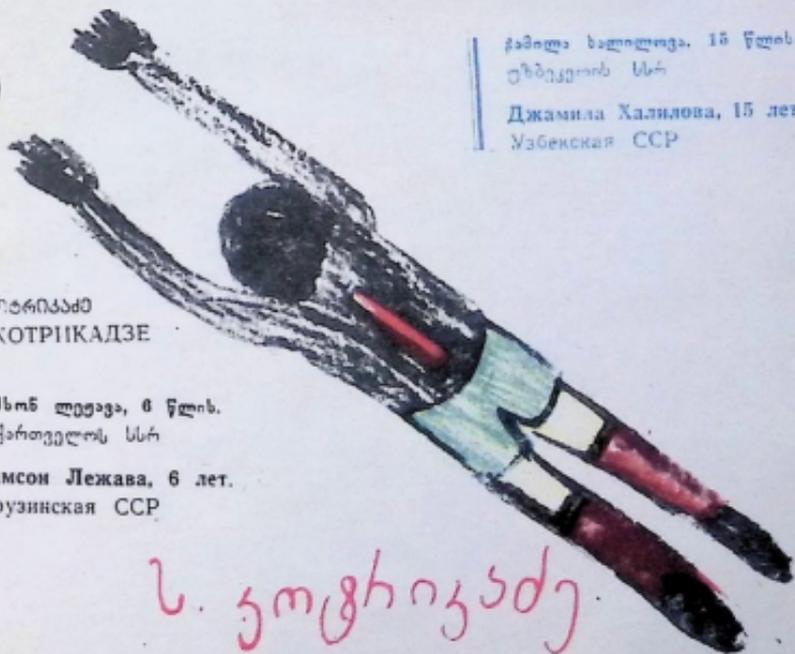
Джамила Халилова, 15 лет.
Узбекская ССР

სამსახურ კონსტრუქციები
სერგო კოტრიკაძე

სამსახურ ლევა, 6 წლის.
საქართველოს სსრ

Самсон Лежава, 6 лет.
Грузинская ССР

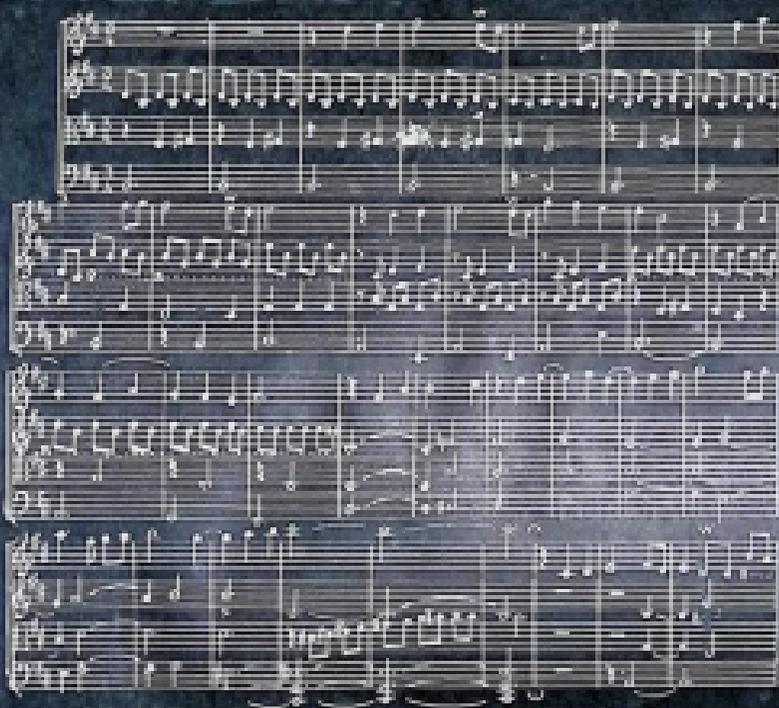
ს. კოტრიკაძე

სახელოვნო НА НАБЕРЕЖНОЙ

ნანა გოგიჩაიანი, 13 წელი
საქართველოს სსრ

Нана Гогичаиани, 13 лет
Грузинская ССР

საქართველოს
სსრ

ქარიშხალი

ერთხელ დიდი ქარიშხალი ამოვარდა.

მდინარე აღიღდა, ნაპირი გადმოვლია და ჩვენს სახლს დაემუქრა.

მიწა ხანზარებდა. დედანივით ტიროდა...

მეზობლებმა ვალმა ნაპირიდან ჩვენსკენ დიდი ხე გადმოაქციეს, რომ მეორე

The image shows a musical score for the piece 'Nabirze gadaveledit'. It consists of four systems of music, each with three staves (treble, alto, and bass clefs). The notation includes various notes, rests, and dynamic markings. The first system has a tempo marking 'Allegretto'. The second system has a tempo marking 'Allegretto'. The third system has a tempo marking 'Allegretto'. The fourth system has a tempo marking 'Pia'.

ნაპირზე გადავსულიყავით.
 ზედ ვასვლია პირველად მხედველი
 მამ მოსინჯა. მას ტადლია მისი
 ქუდი მოსტაცა...

ჩვენ ყველანი მეორე ნაპირზე გადავედით.

სახლში ვოქები, წიწილეობი და ცოტაოდენი წაბლი დაგვრჩა.

მეორე დღეს უკან დაებრუნდით.

წიწილეობი დახოცილიყო, ვოქები ცოცხლები იყვნენ.

წაბლი? — წაბლი აღარ დაგვხვდა, — ვტყობა, ვოქებმა მოუღიხინეს.

ვალამ ერეკლე
 Vaham Erakle

თბი
 Tbilisi

აოლი
СКАЧКИ

პატრიცია ჩიბელი, 7 წლის.
იტალია

Патриция Чибелли, 7 лет.
Италия

პირაფი
ЖИРАФ

ფ. იანოხე, 7 წლის.
იტალია

Ф. Янохе, уч. 1-го класса.
Италия

ნინა ლოგინოვა, 12 წელი
რუსეთის სსრ

Нина Логинова, 12 лет.
Украинская ССР

ივანე ბაქრაძე
სსრ კავშირი

საქართველოს
ბავშვთა კავშირი

პი. აბიგონა

მიყვარხარ

შაქურდიანო მითიანო
თა მთებო ტყეებთანო,
ტყეებო ხეებთანო,
ხეებო ჩიტებთანო,
ჩიტებო შარტყეებთანო...
შაქურდიანო ტყიანო,
ტყეებო ირმებთანო,
ირმებო ნუკრებთანო,
ნუკრებო ხალღებთანო...
აი, ამიტომ მიყვარხარ,
ხამწი-ბლოც, შარად მზიანო!

ხატია ქობინელიძე, 12 წელი
საქართველოს სსრ

Хатия Кобинелидзе, 12 лет.
Грузинская ССР

„რატომ გისწრებს ყოველთვის სხვა. რატომ ერთხელ შენ არ უნდა მიხვიდე პირველი. რატომ? რატომ?“ — ჩასძახოდა რალაც იღუმალი ხმა სოსოს.

— გაბრიჩიძე, ათასხუთასი...

სოსო გამოერკვა, სასტარტო ტუმბოზე დადგა.

„დღესაც ვერ მივალ პირველი. ხვალ...“

„უნდა მიხვიდე,“ — ჩასწურჩულებდა იღუმალი ხმა.

— მოემზადეთ!

დაიჭეკა სასტარტო დამბაჩამ. ოთხი დაქიმული ფიგურა წყალში დგაფუნით ჩაეშვა.

რეპროდუქტორი ახრიალდა, „მარინას“ მღეროდა მიზიანო. ნოდარი ყველაზე წინ მიცურავდა. უკან მიჰყვებოდა სანდრო, ოთხიოდე მეტრის მოშორებით კი — სოსო და ვალერი. მიზიანომ „ჩაო-ჩაო მამბინო“ დაიწყო. უცებ მწვრთნელის ხმა მოესმა — სამასი დარჩა, ტემპი!

სანდრო და ვალერი ჩამორჩნენ. წინ ისევ ნოდარი მიდიოდა. გოგოებს დაემთავრებინათ შეჯიბრი და ტრიბუნაზე ჯგუფ-ჯგუფად ისხდნენ...

...მაშინაც ნოდარი იყო წინ. სამი მოსახვევიღა იყო დარჩენილი. ნოდარი ნახევარი ტანით უსწრებდა სოსოს. ორივე შესამჩნევად დაღლილიყო. მოსახვევთან სოსომ სალტო გააკეთა, ფეხებით აირეკნა კედლიდან. სრიალი რომ დაამთავრა, გვერდზე გაიხედა, ნოდარი სრიალს განაგრძობდა.

„გაიმარჯვებ სოსო! მიდი!.. მიდი!..“ — ეძახდა იღუმალი ხმა. — აღარ შემიძლია, ვნებდები... — ნერვიულად ჩურჩულებდნენ ტუჩები. ხელ-ფეხი კვლავ რიტმულად მოძრაობდა...

„მომიგებს!.. მომიგებს!.. სამოცი მეტრიღა დარჩა...“ ბოლო მოსახვევი, ორივემ სალტო გააკეთა, ნოდარი ჩამორჩა. საბერველივით კშინავდა.

სოსოს ნერვიულობისაგან ეკალი დააყარა. იღუმალი ხმა მაინც არ ეშვებოდა, — ჩქარა!.. — ჩქარა!..

რიტმის გრძნობა დაკარგა. ღრმად ყვინთავდა. დარჩენილი გზა სწრაფად ილეოდა.

გვერდზე არ გაუხედავს: მაგრამ გრძნობდა, წინ მიდიოდა, ყველაზე წინ!

— სოსო, სოსოო! — ყვიროდნენ გოგოები. ხმა იღუმალი გაჩუმებულიყო.

მიხელ შორილაძე, 16 წლის.
საქართველოს სსრ
Михаил Морчиладзе, 16 лет.
Грузинская ССР

გაუკვირდა

ჩვენს მოუკირს

ძმები ზურაბ და გურამ მანაგაძეები, 18
და 11 წლის.
საქართველოს სსრ

Братья Зураб и Гурам Манагадзе,
13 и 11 лет.
Грузинская ССР

Лесная диковинка — дирижер

ბუნებრივი ღია მონუმენტი — ლირიკოსი

— ტრაქტორი ვიღზე დაგორავს;
ველი—ტრაქტორის საქმეა,
მაგრამ ვერ დახნავს მთა-გორებს,—
ტრაქტორს ეს ერთი ნაკლი აქვს!—
იძაბის, ყველას აგონებს,
ერთი მოწვევით აყვია.

— ახ, ეს რაღაა ნეტავი?—
ამბობს მოწვევით ქებული,—
თვალი აქვს ყველგან მხედავი,
წაბლივით ჩამოუქებული,
ყურები—სივრცის მკვეთავი,
შაერთი დაგუბებული.

როცა მაღლობზე შემოდგა
ტრაქტორი „მხუნენ—60“,
შორიდან ისე გამოჩნდა,
რომ სუსველანი გავვოცდით.
ტანად ჯმუხბა ტრაქტორი,
დაბაღზე უფრო დაბალი,
მაგრამ გიჟური ნახტომით
ჩამოიტოვა მთა-ბარი.

ტრაქტორი, ცეცხლით მქშინავი,
ერთ დღეში იმდენს გადახნავს,
რამდენიც ხარსა ვიშერას
ხამ დღეს ვერ უხნავს ხანდახან,
მოწვევრს კი, მთლად შეშინებულს,
მის წინ მოუწევს თავდახრა.

ბინ გი. ფონი

კორეის სახალხო დემოკრატიული
რესპუბლიკა

Син Ги Фон

Корейская Народная Республика

ჩვენ

რევოლუციას ვჭირდებით

ჩვენ ყველანი სამშობლოს ვჭირდებით.

ჩვენ მზად უნდა ვიყოთ—მეფასრულოთ რევოლუციის ყოველი ბრძანება.

ჩვენ არასოდეს არ ვიტყვი: „ესწავლობ მხოლოდ იმიტომ, რომ გამოვიდე ექიმში!“ ჩვენ ვამბობთ: „ესწავლობ იმიტომ, რომ ეს სჭირდება სამშობლოს!“

ვინც რევოლუციას არ ეხმარება, ის არ არის კუბელი. სიკვდილი ან თავისუფლება!

ბულიან გრილაო
კუბა

Хуляи Грилао
Куби

მშობრობის ყვავილები

ჩემი სახლის წინ არის სახლი ძალიან დიდი,
„რეზიდენცია სტუმრებისთვის“ —სახელად ჰქვია,
მის წინ მრავალი ხალხი მოდის და ისევ მიდის,
როცა ქალაქში ზეიმის დღეა.

აქ ააშენეს თაღები და დროშა აზიდეს,
აქ თავს იყრიან მოღვაწენი ყოველი ქვეყნის,
აქ, პატარები, უძვირფასეს კუბის პრეზიდენტს—
ძია ოსვალდო ღორტიკოსს შევხვდით.

რა კარგი არის ყვავილები მარადი ძმობის,—
ყველგან ყვავოდნენ მსოფლიოში, მთაში თუ ბარად
ჩვენ განვიმსჭვალეთ ერთმანეთის ნამდვილი ნდობით,
რათა მშვიდობა მეფობდეს მარად!

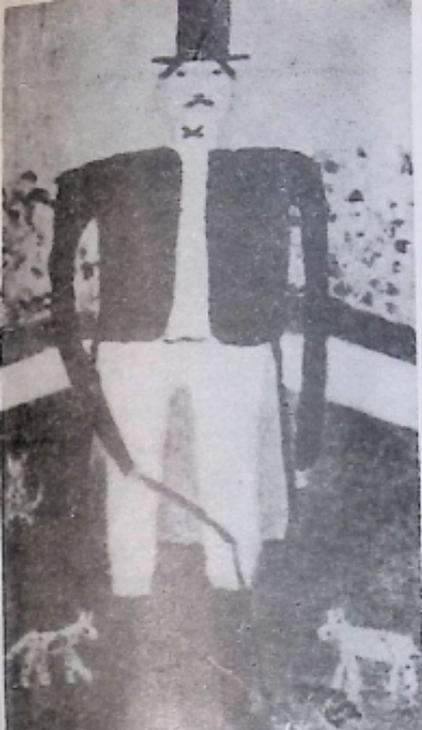

ლი მან ცხაიი, 12 წლის.
მინჯოს სახლში ჩიხსილი.

Ли Мин Цань, 12 лет.

Китайская Народная Республика

ზამთრის საღამო

ცირკში

В ЦИРКЕ

ხუნანა ავაქიანი, 11 წლის.
სომხეთის სსრ

Сусана Авакян, 11 лет.
Армянская ССР

ღიღი მთები დაბურულა ნისლით,
თეთრ ნაბღებში მოღუშულან მთანი,
ბილიკებთ ისწრაფვიან ტყისკენ,
მგლის ფეხებით დაჭორფლვით ტანი.

ფანტელეები ეშვებიან ციდან,
ისე ნაზად, როგორც თეთრი რიდე,
შეპინდლებაც გვეპარება მშვიდად
და საღამო ეფინება მინდვრებს.

მარგარიტა ჩოუტი, 11 წლის.
ინგლისი

Маргарита Чоут, 11 лет.
Англия

ოქტომბერბაბათან С ОКТЯБРЯТАМИ

კრისტა მუსტკივი, 10 წლის.
ესტონეთის სსრ

Криста Мусткиви, 10 лет.
Эстонская ССР

ზამთარი
ЗИМА

მ. დოლენჯიშვილი
საქართველოს სსრ

Г. Доленджишвили
Грузинская сср

ალბერტო ჩეკანი, 10 წლის.
იტალია

ალბერტო ჩეკანი, 10 წლის.
იტალია

ზამთარი

ანია კაზაჩენკო, 12 წლის.
უკრაინის სსრ

ანია კაზაჩენკო, 12 წლის.
Укראинская ССР

ეზო და ქუჩა თოვლმა დაფარა,
მოიკალათა ყველგან ზამთარმა,
შრიალეებს ფიფქი,
უბერავს ქარი,
თოვლზე მარხილმა დატოვა კვალი...
მოწყენით დგანან არყის ხეები
და მოლოდინში გადის დღეები.

არლემიხი
არლემინი

ჟ. დ. 5 წლის.
საფრანგეთი

ჟ. დ. 5 წლის.
Франция

მსტრალაზი
НА ЭСТРАДЕ

ს უ რ ა თ ი

ს ა ყ ვ ა რ ე ლ ი

ჩემს საწოლთან ლეონარდო და ვინჩის „მადონა ლიტას“ სურათი ჰქვია. მარიამს მუხლებზე უწევს იესო ქრისტე და ძუძუს აწოვებს. იგი დაჰყურებს ქრისტეს და იღიმება. არა, კი არ იღიმება, მე მეჩვენება, რომ იღიმება. ეს სურათი მე ძალიან მიყვარს, იმიტომ რომ მადონა ლიტა ჩემს დედას ჰგავს.

ერთხელ ეს ვუთხარი კიდევ დედაჩემს, მას გაეღიმა.

— იცი, — მითხრა მან, — როცა პირველად ერმიტაჟში ამ სურათის ორიგინალი ვნახე, — მეც დედაჩემს მივამსგავსე.

მე გამეცინა. სულაც არ ჰგავდა მადონა ლიტა ჩემს ბებიას, — იგი დედას ჰგავდა...

ერთ დღეს პატარა ბიძაშვი-

ქენარო ლუხუტაშვილი, 10 წლის.
საქართველოს სსრ

Дженаро Лухуташивили, 10 лет.
Грузинская ССР

ლი მესტუმრა. სკოლის ამბები გამოვკითხე, მერე ზღაპრების წიგნი მივეცი და რაღაც საქმეზე გარეთ გავედი. ოთახში რომ შევბრუნდი, ვხედავ, — ზის ბავშვი და დიდი თვალებით მადონა ლიტას სურათს მისჩერებია.

— რა იყო, კახა? — ვკითხე ჰე.

პასუხი არ გამცა.

— მოგწონს? —

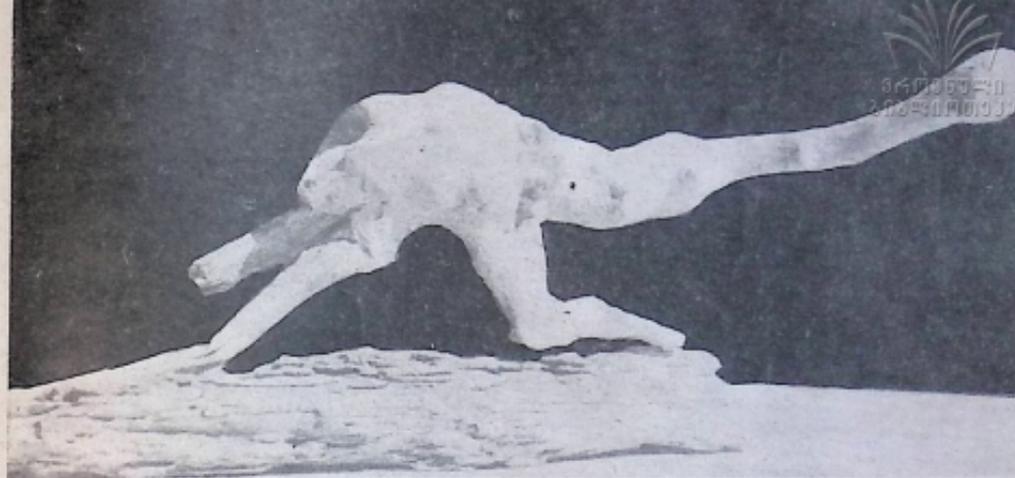
— ეს ჩემი დედიკოა, — თქვა მან.

კოსმონავტთან შეხვედრა
ВСТРЕЧА С КОСМОНАВТОМ

პეტა ფიდლერი, 7 წლის.
უკრაინის სსრ

Петя Фидлер, 7 лет.
Украинская ССР

მეფისტოფელი

ბუნის უცნაურობანი
Лесные диковинки

მეზბი ზურაბ და
გურამ მანაგაძეები,
13 და 11 წლის,
საქართველოს სსრ

ფინიხა360
ЛИНОЗАВР

Братья Зураб и
Гурам Мангадзе,
13 и 11 лет.
Грузинская ССР

ზღაპარი პირღე

იყო და არა იყო რა, იყო ერთი გოგონა. მას მიაი ერქვა. იგი ადრე დაობლდა და დარჩა ბოროტი დედინაცვლის ამარა.

ერთხელ წყაროდან იმდენი წყალი აზიდვინეს, რომ დაღლილ-დაქანცულ გოგონას კოკა ხელიდან გაუფარდა და გაუტყდა. დედინაცვალი მოსაკლავად დაედევნა.

მინდორ-მინდორ

გარბოდა

მწვანე ბაღში, სადაც ვარდები და ყაუჩაოები ჰყავ-
ოდნენ, ერთ მაღალ ქაღარაზე ბუდე იყო. ბუდეში სამი
იადონი ცხოვრობდა — მამა, დედა და მათი შვილი,
რომელსაც სახელად წიწვანო ეძახებოდა. წიწვანოც ლა-
მაში იყო, გულმკერდი თეთრი ჰქონდა, კისერი —
ციხფერი, ტანი — ღია მწვანე, ფრთები — ყვითე-

ლი, თავი — თეთრი. ისეთი ნაწი ხშირ ეღურტულებოდა, რომ მეზობელ ბუდე-
ლებსაც კი შურდათ.

წიწვანოც კარ არ იცოდა ფრენა. ჩამოქდებოდა ხის ტოტზე და ელოდებოდა
დედა-მამას. ერთხელ კინალამ ხიფათი შეემთხვა. ის იყო ტოტზე ჩამოქდა და
დაიღურტულა, რომ უეცრად ბუდე შეირყა. შეშინებულმა წიწვანოც კვეციით
გაღმობოდა; ხის ძირას ბავშვები იდგნენ და ქვებს ესროდნენ ბუდეს. რა ექნა
წიწვანოს? გაახსენდა მშობლების ნათქვამი, — ტუბილი სიმღერა გარეულ მზე-
ცებსაც კი ამშვიდებსო; მამასადაამე, უნდა ვიგალობო, — გაიფიქრა ჩიტუნამ, —
ბავშვები სიმღერით უნდა მივახვედრო, რომ ცუდად იქცევიან... და დაიწყო
წიწვანოც ჰიქვიკი: „მეც პატარა ვარ, თქვენზე უფრო პატარა, მეც თქვენსავით
მინდა სიცოცხლე, მეც მიყვარს მზე, მწვანე ხეები, ყვავილები. მსურს ვიფრინო,
მთელი ქვეყანა ვნახო... თქვენ კი გინდათ, ბუდე დამინგრეთო. რატომ?“
სიმღერამ არ გასჭრა. უსულგულო ბავშვები კვლავ განაგრძობდნენ ქვების

მაია, თვითონაც არ იცოდა სად.
შესტკეპროდნენ საბრალო გოგონა-
ნას ყელმოდერებული ყვავილები
და თანაგრძნობით თავს უხრიდ-
ნენ.

ყვავილების დანახვაზე გოგონამ
ინატრა: ნეტავი ყვავილად მაქ-
ციოაო. უცებ იგი მიწამ ჩაიკრა
მკერდში. როცა გოგონა გაუჩი-
ნარდა, მის ნაცვლად მიწიდან
მოზრდილი ბუჩქი ამოიზარდა. მას
წითელი ფერის სურნელოვანი
ყვავილები ამკობდნენ. ყველას
მოეწონა იგი, ვარდი უწოდეს და
ყვავილთა დედოფლად აკურთხეს.

ერთხელ ვარდის ბუჩქის მახ-
ლობლად მანანას დედინაცვალმა
ჩაიარა. მან ხარბად გაიწოდა ხე-

ლი ვარდის მოსაწყვეტად. რა
იცოდა, რომ იგი მანანა იყო.

ვარდს კი სიძულვილისაგან შეა-
ტრქოლა და უცნაური ხორკლები
გაუჩნდა სხეულზე. როდესაც ქალ-
მა ხელი წაატანა ყვავილის ღე-
როს, ტკივილი იგრძნო. ეკლებმა
თითები ისე დაუნებვლიტეს, რომ
სულ სისხლი ადინეს.

მას შემდეგ ვარდი ეკლებს აღარ
იცილებს, — ვაითუ დედინაცვალმა
ხელი წამატანოსო.

მანანა ხელაია, 11 წლის.
საქართველოს სსრ
Манана Хелая, 11 лет.
Грузинская ССР

მაგდა გულიევა, 6 წლის.
აზერბაიჯანის სსრ

Магда Гулиева, 6 лет.
Азербайджанская ССР

ბეღია

ЛИСУЧКА

შაიშურის ფაბრიკა

მასუკო-იაკი, 7 წლის.
იაპონია

ФАРФОРНАЯ ФАБРИКА
Масуко-Яки, 12 лет.

Япония

მშენებელი
პრადნიკი

სენუბარ მამედოვა, 6 წლის.
აზერბაიჯანის სსრ

Сенубар Мамедова, 6 лет.
Азербайджанская ССР

პიენი მუვილოვას

ნოდარ ნონაშვილი, 15 წლის.
საქართველოს სსრ

Нодар Нонашвили, 15 лет.
Грузинская ССР

...და როგორც მთის ზეავეის ზათქი და ქუხილი—
გუგუნებს ხალხის ხმა, მართალი, წმინდა:
„არ გვინდა სისხლისღვრა, ძირს გლოვა-წუხილი,
მშვიდობა გვინდა!“.

დღესაც არ შემშრალა ის ცრემლი, რომელიც
წამწამებს დაკვიდა წარსულმა ომმა...
არ გვინდა სისხლისღვრა, დარდი და წუხილი,—
ჩვენს გულებს სწყურიათ სწავლა და შრომა!

დაისი
ЗАКАТ

ვოვა გრიშანოვიჩი, 9 წლის.
ბელორუსიის სსრ

Вова Гришанович, 9 лет.
Белорусская ССР

მტერიან გზაზე მიჰქრიან
 ღაოთხილი ცხენები,
 მიგელაობს კარეტა
 თავაწყვეტილ ჭენებით.

სხენები

არე-მარეს აყრუებს
 ხათა-ხუთქი ფლოქეების,
 უკან რჩება კარეტას
 ნაცრისფერი ბოლქვები.

მიგელავენ ცხენები
 თავაწყვეტილ ჭენებით.

კოსტია, 8 წლის.
 ლენინგრადი
 Костя, 9 лет.
 Ленинград

კოლბ ვინენი, 13 წლის.
 საფრანგეთი

Колет Гинен, 13 лет.
 Франция

პარიზი
 ПАРИЖ

უკვან

მასწავლებელი

ადრიანი გაზაფხულის დილაა. ქალარა კაცი გაკვეთილს გვიხსნის. აი, მან ახსნა დაამთავრა და საათს დახედა. დრო კიდევ დარჩენილიყო. წუთით ჩაფიქრდა და მერე...

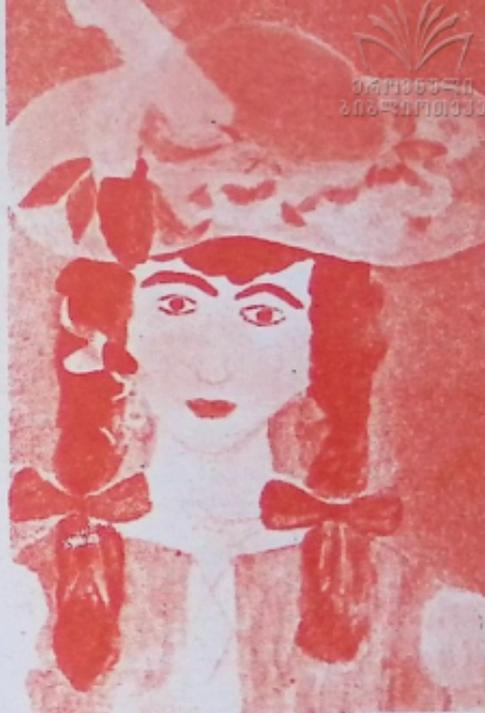
— უმაწვილებო, რეაქტიულ ძრავებთან დაკავშირებით ერთ შემთხვევას გვიამბობთ; ერთხელ თვითმფრინავებს ვამოწმებდი მოარიგი ბრძოლის წინ...

სიტყვა ვერ დაამთავრა, ზარის ხმა გაისმა. მასწავლებელს შემოვებზე და ვთხოვეთ, განეგრძო საუბარი. იგი სიამოვნებით დაგვთანხმდა...

* * *

... უსიხარულო ბავშვობა მთიან მუხურაში... მენშევიკების პარპაში... და ბოლოს—1921 წელი. სოფელი აღფრთოვანებით ეგებება წითელ არმიას. ელვისებური სისწრაფით გარბიან წარსულის სურათები: ოთხწლედის დამთავრება, სწავლის უსაზღვრო სურვილი, შვიდწლედი ქუთაისში...

მოგონებებში წასულ შალვა მასწავლებელს თვალები გაუბრწყინდა,—მოაგონდა, როგორ დე-

პორტრეტი

ПОРТРЕТ

დიან უილინსონი, 12
ინგლისი

Диан Уилкинсон, 12
Англия

ლავდა — კომკავშირში მიღების დროს... შემდეგ ისევ მოგონებათა მთელი სერია... საყვარელი მასწავლებლები: იოსებ ხათრიძე, სიმონ ოცხელი, ტექნიკუმის გამოსაშვები საღამო.

გაიხსენა გროზნო, ნავთობის მრეწველობის ინსტიტუტი. პირველად გაუჭირდა ქართველ ჰაბუკს რუსულ ენაზე სწავლა, მაგრამ მეგობრებისა და გულისხმიერი პროფესორ-მასწავლებლების

სკოლისაკენ
В ШКОЛУ

ხემა აგაპოვა, 13 წლის.
საქართველოს სსრ

Сима Агапова, 13 лет.
Грузинская ССР

დახმარებით მალე დაძლია ეს დაბრკოლება და ინსტიტუტის საუკეთესო სტუდენტი გახდა.

მოგონებათა კადრები ისევ იცვლებიან... ისევ გროხნო, განუშორებელი მეგობარი მიხეილ კაბრალოვი. აგერ, ეამთასვლისაგან გაყვითლებული ფურცელი, რომელშიც შალვა ბარბაქაძე დახასიათებულია, როგორც აქტიური კომკავშირელი და მოწინავე აგიტატორი.

თვალწინ გაურბინა მოსკოვის სამხედრო აკადემიაში გატარებულმა ორმა წელმა და... მასწავ-

ლებელი შეჩერდა, სახეზე ჩრდილმა გადაუარა. კარგა ხანს სდუმდა. მოიგონა 1941 წლის 22 ივნისის წყნარი დილა ხარკოვის ოლქში, ჩვეულებრივ ღამაში დილა, როგორც ეს ხშირად იცის ზაფხულში. ნიაფი ქროდა და ნელა არხევდა ცადაწვდილი ხეების ფოთლებს. გაკრიალებულ ცაზე ერთი ნამკეცი ღრუბელიც არ მოიძებნებოდა. მინდორში გამოსული შალვა რაღაც წარმოუდგენელ სიტკბოებას მოეცვა, განძრევისაც კი ეშინოდა, — არ დავაფრთხო ნაზი ბუღბუღი და ველის კონცერტი არ შევწყვიტო.

და უცებ, გაისმა საგანგაშო სირენის ხმა... დაიწყო ომი.

რამდენჯერ პირისპირ შეხვედრია სიკვდილს შალვა ბარბაქაძე, რამდენჯერ ჩავარდნილა საფრთხეში, მაგრამ არ შემდრკალა, ყოველთვის პირნათლად ასრულებდა დავალებას.

ბრძოლებში გამოჩენილი სიმამაცისათვის შალვამ მრავალი ჯილდო დაიმსახურა: ერთი მათგანი, წითელი ვარსკვლავის ორდენი, შორსმოკმედი ავიაციის შენაერთის ტექნიკური ხელმძღვანელობისათვის მიიღო.

... გადაიჭროლა ბრძოლების წლებში. საბჭოთა ხალხმა ძლიერ-

მოსილად დაამთავრა სამამულო ომი. შალვა ბარბაქაძე, როგორც საუკეთესო სპეციალისტი მოსკოვის სამხედრო აკადემიის ერთ-ერთი განყოფილების უფროსად დატოვეს. მან ჩვეული მონღომებით დაიწყო მომავალი მეთაურობის აღზრდა, მაგრამ ავადმყოფობის გამო ვეღარ შეძლო მოსკოვში მუშაობა. ქუთაისში დაბრუნდა. შრომისმოყვარე კაცმა უკმად ყოფნა ვერ აიტანა და კვლავ ჩაება შრომის ფერხულში. რამდენი მღელვარება, რაოდენი სიხარული განიცადა მან, როცა ქალაქში პირველმა ტროლეიბუსმა გაიარა. ამ საქმის განხორციელებაში მას, როგორც სამმართველოს

ინჟინერსა და პარტორგანიზაციის მდივანს, გარკვეული წელიწადი მიუძღვის.

შემდეგ სატყეო ტექნიკუმში მასწავლებლად მუშაობის პერიოდი მოიგონა.

ბოლო ხანებში, ავეჯის ფაბრიკაში ინჟინერ-ინსტრუქტორად და მანქანათმშენებლობის მასწავლებლად მუშაობდა. აქ იგი საბოლოოდ დაუბრუნდა მანქანათმშენებლობის სპეციალობას, რაც მისი ბავშვობის ოცნება იყო.

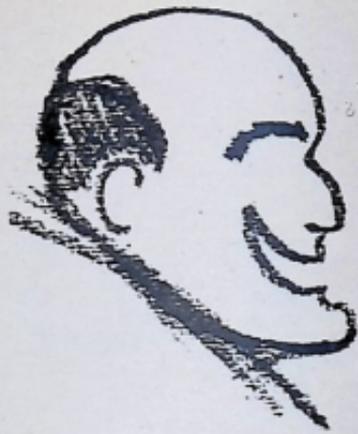
ყველგან, სადაც კი უმუშავენია შალვა ბარბაქაძეს, გამოირჩეოდა თავდადებული შრომით, თავაზიანობით და დიდ სიყვარულს იმსახურებდა.

აი, რას წერს შალვას მისი ყოფილი მოსწავლე, ამჟამად სვერდლოვსკის ოლქის ქალაქ ვერხოტურსკში მცხოვრები ვარია ფედოტოვა. „შალვა ილიას ძეგ! თქვენ ყოველთვის გვახსოვხართ, თქვენ იყავით ჩვენი მასწავლებელიცა და მამაც. ჩვენ დიდად ვართ თქვენგან დაეალებული“.

... ჩვენი საუბარი დამთავრდა, შალვა მასწავლებელს დავემშვიდობებ. ჭიშკართან რომ მივედი— უკან მივიხედე. იგი კიბეზე იდგა. ქარი ოდნავ ურხევდა ლამაზად გადაეარცხნილ ვალარას.

რუბენ ენუქაშვილი, 14 წლის.
საქართველოს სსრ

Рубен Энукшвили, 14 лет.
Грузинская ССР

მსახიობი ო საშვარელიძე
АКТЕР Т САКВАРЕЛИДЗЕ

მეგობრული შარჯი 11 წლის რამაზ საყვარელიძისა
საქართველოს სსრ

Дружеский шарж 11-летнего
Рамазы Сакварелидзе

მამა

თიშას არ ჰამს

პატარა ბიჭი მთიბავთან მივიდა და თხოვა:

- თუ შეიძლება მომეცით ერთი ილღია თივა.
- მამაშენს უნდა?
- არა, ცხენს.

ინგლისურიდან თარგმნა
ვ. ამაღლობელმა, 13 წლის.
საქართველოს სსრ

Перевел с английского
В. Амаглобели, 13 лет.
Грузинская ССР

მეგობარი

პარიზის ერთ-ერთ ქუჩაში პოლიციელმა მტირალი გოგონა შენიშნა, მივიდა და დაუვავებით ჰკითხა:

- ხად ცხოვრობ, ჩემო პატარავ?
- დედასთან.
- მო მაგრამ, დედა ხად ცხოვრობს?
- მამასთან.
- მამა ხადლა ცხოვრობს?
- სახლში.

ფრანგულლიდან თარგმნა
მანანა კუხალეიშვილი
საქართველოს სსრ

Перевод с французского
Мананы Кухалейшвили
Грузинская ССР

ხადილობისას ვიქტორს უოველთვის ცალკე დასვამდენ ხოლმე პატარა მაგიდასთან.

— როცა უღვაშები გაგვზრდება, მაშინ ისადილებ ჩვენთან ერთად, დიდ მაგიდაზე—ეუბნებოდა მამა.

ვიქტორს ხწყინდა, მაგრამ ხმას არ იღებდა. ერთხელ, ხადილობისას, ოთახში კატა შემოვიდა და გემრიელი ნაჭრის მოლოდინში ვიქტორს კრუტუნით გაეხაზუნა. მაგრამ ვიქტორი გაჯავრდა, ფეხი მკრა და გააგდო:

— შენ უღვაშებიანი ხარ, წადი დიდებთან, დიდ მაგიდაზე ისადილეო!

მეგობარი საათი

მეგზავრმა რკინიგზის სადგურზე მტვირთავს უთხრა:

— ექვსი საათი გაქვთ და ექვსივე სხვადასხვა დროს უჩვენებს.

— აბა რა საკიროა ექვსი საათი, თუ ყველაშ ერთი და იგივე დრო უჩვენა?—უპასუხა მტვირთავმა.

ЗЕБРА

ზებრა

სვიატოსლავ მასლენიკოვი, 10 წლის.
რსფსრ

Святослав Маслеников, 10 лет.
РСФСР

**გარეული
ლორები**

ეს მოხდა ზამთრის ერთ მშვენიერ დღეს...
ფიფქები უხმოდ ცვიოდნენ მიწაზე. უცებ
ჩიტების თივილ-ხივილი მომესმა: რალაც
ეპოვნათ და იმის ხელში ჩასაგდებად იბრ-
ძოდნენ.

ქუჩაში გამოვედი. ამხანაგებს დათქმული გვექონდა, — თა-
ვი მოგვეყარა და თხილამურებით გაგვესეირნა. ყველა თავის
დროზე მოვიდა და გზას გავუდექით. გზა ტყეზე გადიოდა. ირგე-
ლივ ბუჩქები და ნაძვები იყო. უცებ... მოგვესმა ტყაცუნის, ქშენის და
ღრუტუნის ერთ წამს შეცბუნებულნი ვიდექით. გარეული ღორები
გვეგონა. ხეზე ავცოცდით. მართლაც გამოჩნდა ღორების მთელი
კოლტი, რომელსაც წინ მოუძლოდა ვეება ტახი. ჩვენ სუნთქვასაც
ვერ ვბედავდით. წარმოიდგინეთ, რა გუნებაზე დავდგებოდით, რო-
ცა დავინახეთ, როგორ სუნავდნენ ისინი ხის ძირებს. იმის გამო,
რომ ღორებს მალა ახედვა არ შეუძლიათ, ვერ შეგვნიშნეს და გზა
განაგრძეს. ხიდან პანტა-პუნტით ჩამოვცვივდით.

სწრაფად მოვირგეთ თხილამურები და უმოკლესი გზით მოვცოც-
ხეთ სახლისაკენ.

გუინოტრ ლიუერთი, 7 წლის.
გბრ
Гюнтер Люерт, 7 лет.
ГБР

ღორი
СВИНЬЯ

ნათია ნიშნიანიძე, 5 წლის.
საქართველოს სსრ
Натия Нишнанидзе, 5 лет.
Грузинская ССР

გაგაპინი სიმონი
БОЛЬШАЯ КУКУРУЗА

მ. დობრიკო, 10 წლის.
უკრაინის სსრ

О. Добряк, 10 лет.
Украинская ССР

მშობლებთან
С ОКТЯБРЯТАМИ

ქრისტე ვალასაარე, 6 წლის.
ქაჭინუბის სსრ

Кристи Валласаар, 6 лет.
эстонская ССР

ფიჭვი

მანანა ხელაია, 10 წლის.
Манана Хелая, 10 лет.

საქართველოს სსრ
Грузинская ССР

ბანანი
БАНАН

მე ფიჭვი ვარ, ფიჭვი, — ლავარდ ცაში შობილი. იქ დაირწა ჩემი აკვანი და იქვე ავიდგი ფეხი. იქ დაემშენდი და გავლამაზდი. მართალია, შორიდან მხოლოდ ფაფუკი ბამბის ფთილას ვგავარ, მაგრამ მოდი, ახლოდან დამაკვირდი! იცი რა ლამაზი ვარ?! ბამბასავით თეთრი, ვარსკვლავს ვგავარ. პატარები ხშირად ხელზე მისვამენ და ისე შეაღერებინან. მე კი არ მიყვარს ასეთი აღერსი... რატომ? იმიტომ რომ ხელი თბილია და მე უცებ ცრემლად ვიღვრები. მე მინდა რომ ყველაფერი ეს გუამბო პატარებს, მინდა, მაგრამ რა გქნა, რომ პაწაწინა ვარ, — ჩემი ნაზი ხმა არავის ესმის...

ეჰ!.. სჯობს ჩივილს თავი დავანებო და კარგი მოვიფიქრო: არ გვეგონოთ, რომ ჩემი სიცოცხლე ყოველთვის ასე ხანმოკლეა. ხშირად მე ბინა ტყეშიაც მიპოვნია მაღალი, ტანწერწერტა ნაძვის ტოტზე. იქ მე არხეინად ვატარებ ზამთარს, — ვიცი, რომ ნაძვი მზეს ჩემამდე არ ჩამოუშვებს. მაგრამ ყველაფერს ბოლო აქვს. დადგება ზაფხული და ჰერი... გაფრინდება ახალგაზრდობა. მზე მოურიდებლად დამაცხუნებს თავის სხივებს, დამაცხუნებს და ამატირებს. ცრემლად დაღვრილი, იქვე შორაკ-რაკე ნაკადულს შეფუერთლები, მაგრამ არ გვეგონოთ, რომ სამუდამოდ, არა! როცა ნაკადულთან ერთად ტრიალ მინდორზე გავალ, მზე კვლავ მაღლა ამიტაცებს, ცაში ამიყვანს, იქიდან კი ხელახლა იწყება ჩემი თავგადასავალი.

ვანი, 16 წლის.

ვიეტნამის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკა

Ван, 15 лет.

Демократическая Республика
Вьетнам

გერმანული
გროლითი

ლიანა ისაკაძე

ЛИАНА ИСАКАДЗЕ

ფოტოგრაფი ბორის სურმავა
საქართველოს სსრ

Фотостюд Бориса Сурмава.
Грузинская ССР

მონიკა ბოდე, 12 წლის,
საფრანგეთი

Моника Бодэ, 12 лет,
Франция

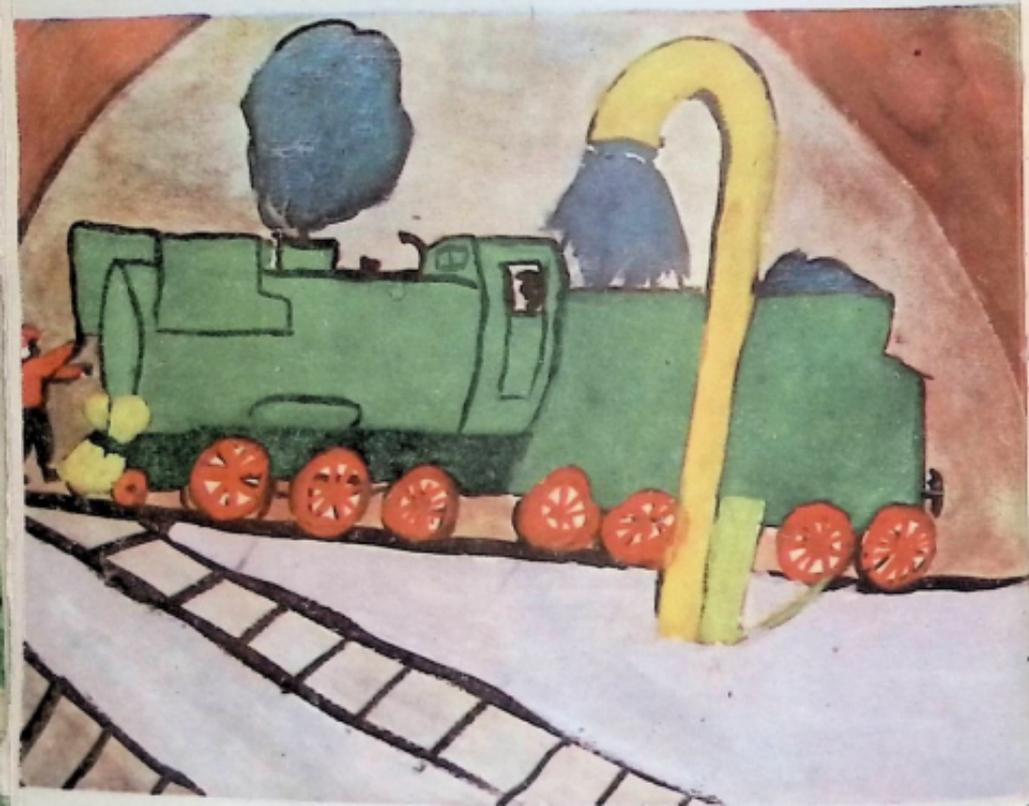
კანონის ქაბანი

КОНСЕРЖЕРИ В ПАРИЖЕ

მოგუსტაფი, 11 წლის,
პოლონეთის სხვადასხვა რეგიონში

Богуслав, 11 лет
Польская Народная Республика

ოქროსფერავალი
ПАРОВОЗ

შენზე ვფიქრობ

ახლა შენგან შორსა ვარ და შენზე ვფიქრობ, ჩემო პატარა სოფელო!

ჩემო სუფსავ, შენი ლალი ტალღების ხალისიანი სიმღერა ჩამესმის.

ვხედავ ჩემს პატარა, ლამაზ ეზოში ერთმანეთზე გადახლართულ ვაზს, ბეოლას რომ შემოხვევია.

ძველ, მამაპაპურ მარანთან დაფნების სურნელებას ვგრძნობ.

გურულ კაცს ვხედავ, ახალმოხდილ ჭურთან ადესით სავსე კოპე რომ უჭირავს ხელში.

მესმის ბალახების, ფოთლების და ცისფერი პორტენზიების ფრთხილი ჩურჩული:

არ მოშალოთ ძველი ფუძე,

არ მოშალოთ ძველი კერა.

კრიმანჭული მესმის, ორლობებში მხარზე თოხბადებული გურულები რომ მღერიან.

ჩაის მკრეფავ, ჭილისქუდიან გოგოებს ვხედავ, აკენათის ჩაევავებულ ბილიკებს რომ მიუყვებიან.

პაწაწინა წისკვილის სარგეკლას სიმღერაც მესმის, კუზიანი მეწისკვილის ღიღინიც:

ჩვენი პატარა გურია

ვარდების თაიგულია.

მახსენდება, ჩემო სოფელო, ჩემო სუფსავ, და გული არ ითმენს...

ისევ მინდა ჩქარა გნახო, მოვიდე შენთან...

გადავაბიჯო პატარა ღელეს, შევადლო ჩემი ეზოს ძველი ჭიშკარი და შევიდე იქ, სადაც ყველაფერი წინაპრის სუნთქვით სუნთქავს, სადაც ყველაფერი უწმინდესი გრძნობით მანთებს და მათბობს!

ნინო რამიშვილი, 13 წლის.
საქართველოს სსრ

Нино Рамишвили, 13 лет.
Грузинская ССР

მუხრი
ВЕЧЕР

მ. ახლანიანი, 18 წლის.
საქართველოს სსრ

М. Асланiani, 13 лет.
Грузинская ССР

რედაქტორი მუხრან მახაზავაძიანი

სარედაქციო კოლეგია: **შილიკე ბეგიძე, როსტომ მლანძიძე, იაგო
ვახტანგაძე, დავით ინანოზიანი, ჯუანშერ კვარაცხელია,
ხიმო კვარაცხელია, ზურაბ ლომიძე (პ/მგ. მღვივანი),
მარიამი, გიორგი ფოცხვიანი (სამხატვრო რედ.)
გიორგი შატავაძე**

გარეკანი და ნაკეტი გ. ფოცხვიანისა

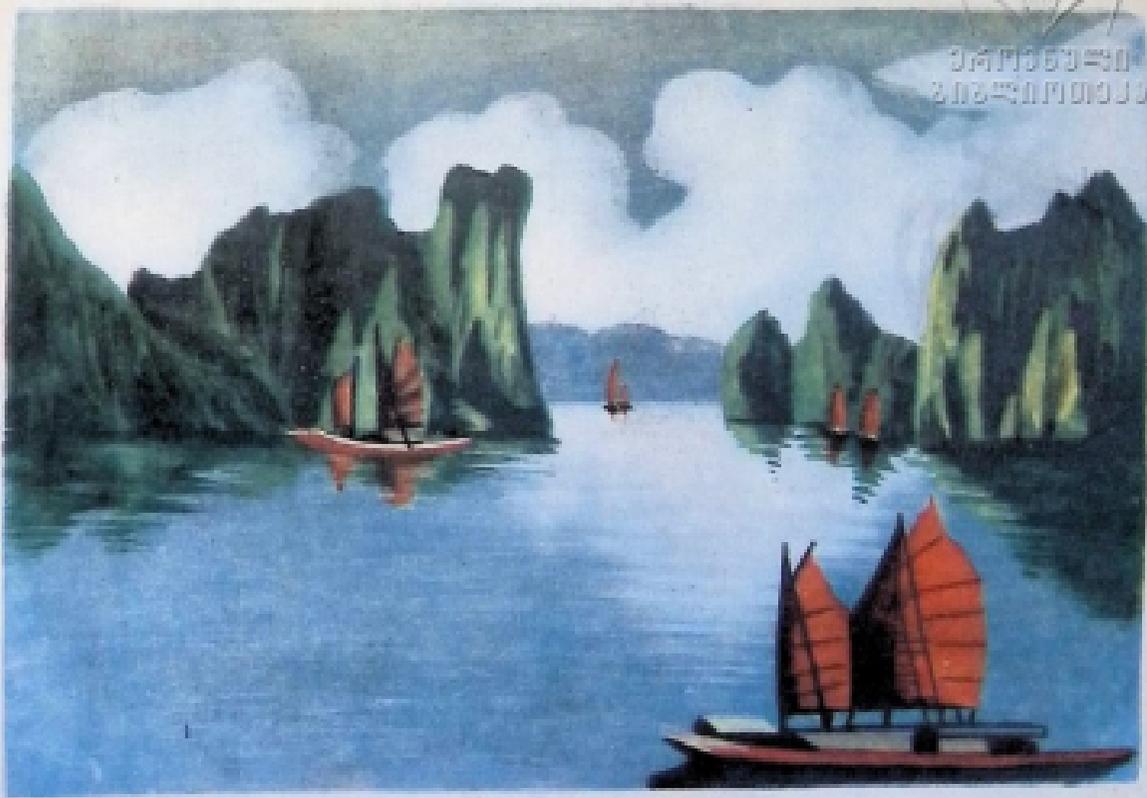
ჩვენი მისამართი:
თბილისი,
ბლენჩაძის, 91
ტელ. 5-07-43

„ПИОНЕРИ“. На грузинском языке. Адрес редакции:
Тбилиси, пр. Плеханова, 91.
გამომცემლობა ანაკლია. უკ 11902 ტრ. 32.000. პირ. ფორ.
რაოდ. 43/2, ფიზ. ფორ. რაოდ. 2. ხელმოწ. დასახ. 2/VII-63 წ.
სტამბის შეჯ. 1319. გამოცე. შეჯ. 80. საქ. კა ტკ-ის
გამომცემლობის სტამბა № 1

ფასი
20
კაპიკი

ჩედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.

საქართველოს
სამხრეთ-აღმოსავლეთი

14 წლის კობახიძე
ზევის ნახატი.

Рисунок 14-летнего
Вьетнамского мальчика

საქართველო ს/მ 40860

КОРИЧНЕВЫЕ ПАРУСА

